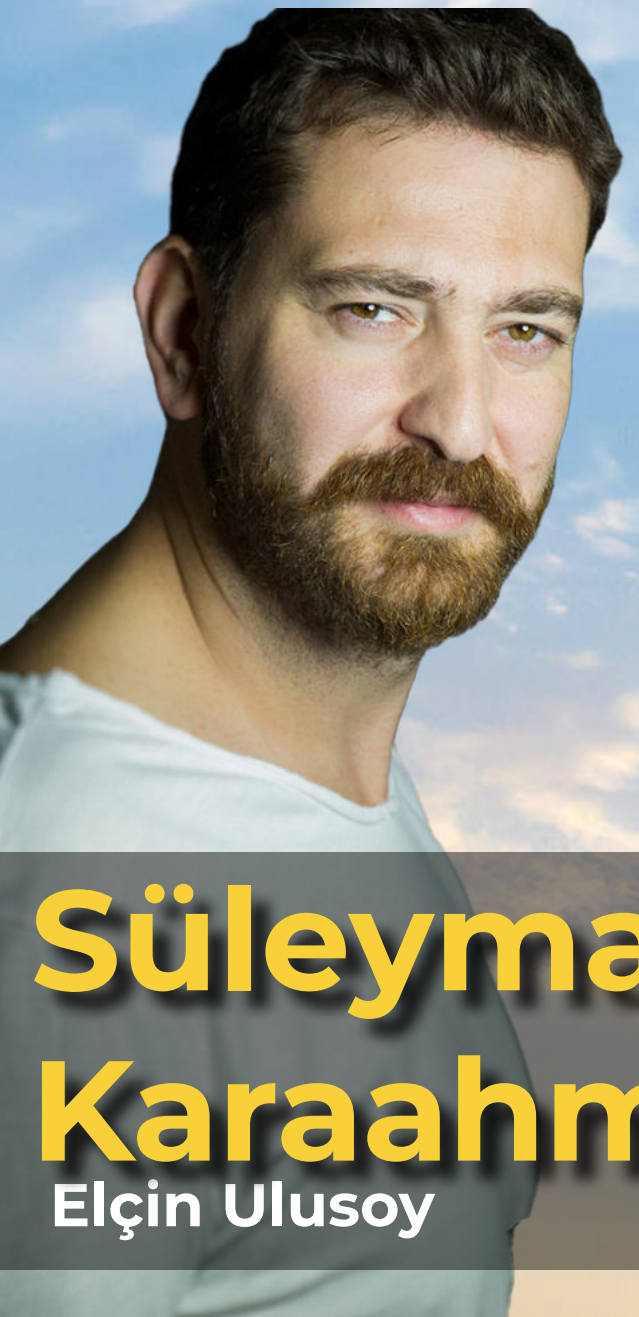

**Süleyman
Karaahmet**
Elçin Ulusoy

ANATOLIA AERO DESIGN'DAN BİR BAŞARI DAHA

Türkiye'de Yenilenebilir Enerji
Kaynakları Ve Elektrik Üretimi

Mekânın Dilini Kurum Kültürüne
Dönüştüren Birim:
Yapı İşleri Ve Teknik Dairesi
Başkanlığı

Sanayi Sonsuz Sınır
Geleceği Göklere Yazan Şehir: Eskişehir
Tayyare Tamir Atölyesi

İçindekiler

Bizden

Rektörümüz Prof. Dr. Tuncay Döğeroğlu'nun
2020-2021 Akademik Yılı Mesajı

Anatolia Aero Design'dan Bir Başarı Daha!

Türkiye'de Yenilenebilir Enerji Kaynakları Ve Elektrik Üretimi

Tayfun Koçak Çin'den Bildiriyor; Çin'de Eğitim

Sanayi Sonsuz Sınır:
Geleceği Göklere Yazan Şehir:
Eskişehir Tayyare Tamir Atölyesi

Mekânın Dilini Kurum Kültürüne Dönüştüren Birim:
Yapı İşleri Ve Teknik Dairesi Başkanlığı

Pudra Kokusu Ve Perukalardan Tokyo Film Festivaline:
Süleyman Karaahmet'le Bir Tiyatro Söyleşisi

Lezzet Hikayeleri
Odunpazarı'nın Yarım Asırlık Lezzet Durağı: Köfteci Ahmet

Tarihten Bilimsel Notlar
Felsefeci Ve Çok Yönlü Bilim Adamı Robert Hooke

Eskişehir

Basında Biz

ESTÜ Aktif

İmtiyaz Sahibi

Prof. Dr. Tuncay Döğeroğlu

Yayın Yönetmeni

Prof. Dr. Abidin Kılıç

Editör

Dr. Öğr. Üyesi Başak Kalkan

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Ertuğrul Algan

Doç. Dr. Burçin Yersel

Dr. Öğr. Üyesi H. Selçuk Kıray

Dr. Öğr. Üyesi Asuman Kaya

Dr. Öğr. Üyesi Başak Kalkan

Öğr. Gör. Dr. Arzu Çelen Özer

Öğr. Gör. Alper Bayrakdar

Röportajlar

İhsan Tarık Çelik

Mine Fakılı

Fotoğraf

İhsan Tarık Çelik

Görsel Yönetmen

Öğr. Gör. Alper Bayrakdar

Tasarım

Öğr. Gör. Alper Bayrakdar

Adres: Kurumsal İletişim Birimi
Eskişehir Teknik Üniversitesi
İki Eylül Kampüsü
26555 Tepebaşı / ESKİŞEHİR
Santral: +90 222 321 35 50

www.eskisehir.edu.tr
<https://eskisehir.edu.tr/universitemiz/estu-aktif>

ISSN: 2718-0018

Bizden,

ESTÜ AKTİF' in 17. sayısı ile karşınızdayız. 2020-2021 Öğretim Yılı'na 5 Ekim tarihinde başlıyoruz. Yeni başlangıçlaryeni umutlarayelken açmaktır. Umarız salgından kurtulacağımız öğretim yılı da olur. Tüm öğrencilerimize, öğretim elemanlarımıza ve idari personelimize başarılı bir akademik yıl diliyoruz.

Sayın Rektörümüzün Yeni akademik yıla ait temennilerini sayfalarımızda bulabilirsiniz.

Geçtiğimiz hafta Gaziantep'den gelen sevindirici haber ile çok mutlu olduk. Anatolia Aero Design ekibini kutluyoruz. Üniversitemizi gururlandırdılar.

Ülkemizin ve de tüm dünyanın en büyük problemi -elbette salgından sonra- enerji. Ve de en olası çözüm yolu da Yenilenebilir Enerji Kaynakları. Prof. Dr. Zafer Demir önerilerini kaleme aldı. Kendisine teşekkür ediyoruz.

Ve tabii ki Tayfun Koçak Çin'den bildiriyor. Keyifle okuyacağınıza inanıyoruz. Teşekkürler Tayfun.

Yine soluksuz okuyacağınız Sanayi Sonsuz Sınır'da bu kez Eskişehir Havacılığının tarihini bulacaksınız.

Üniversitemizin her noktasında emeği olan Yapı İşleri Dairesi Başkanlığı busayımızın konuğu. Geleceğe dönük yerleşkelerimizle ilgili ön bilgileri sizler için öğrenmeye çalıştık.

Eskişehir'intanınmış tiyatro oyuncularından Süleyman Karaahmet konuğumuz busayımızda. Severe yapılan işin öyküsünü bu satırlarda bulacaksınız.

Lezzet Duraklarını takip edersek sanırım diyetler bozulacak ama yine de bu tatlar çok eşsiz. Şehrin tanınan köfte duraklarından birindeyiz.

Tarihten Bilimsel Notlar ve Eskişehir elbette bu sayımızda da yer buluyor.

Basında Biz 'de üniversitemiz ile ilgili çıkan bazı haberleri sıraladık.

Bir güzel haber daha. Radyo Estü test yayınlarına başladı ve 29 Ekim'de programlı yayına başlayacak. Sizin de kendinizi ifade edebileceğiniz planlamalar içerisindeyiz. Beğenerek dinleyeceğinizi umuyoruz (<https://ssl120.radyotelekom.com.tr/8024/stream>).

Sağlıklı ve mutlu günler diliyoruz. Esen kalın.

Değerli

Eskişehir Teknik Üniversiteler,

Sizlerin de bildiği gibi tüm dünyayı tehdit eden Covid-19 pandemisi nedeniyle Mart ayından bu yana geçen süre içinde Ülkemizde ve şehrimizde vaka sayılarında beklenen azalmanın gerçekleşmemesi ve halen artıyor olması bir süre daha salgına bağlı risklerin devam edeceğini gösterdiğinden diğer pek çok üniversitemizde olduğu gibi 2020-2021 güz yarıyılında eğitim öğretim faaliyetlerimizi büyük oranda uzaktan eğitim tekniklerini kullanarak çevrimiçi/uzaktan yürütme kararı aldık. Bu konudaki anlayışınız, sabrınız ve desteğiniz için herbirinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Bu dönemde tedbiri lütfen elden bırakmayın; maske ve mesafe kurallarına uymayı unutmayın, hem kendiniz hem de aileniz için sağlığınıza her zamankinden çok daha fazla dikkat edin. Bu zorlu dönemden geçerken her şeyin normale döndüğü günlerde hepimizi yine kampüsümüzde görebilmek dileğiyle hepimiz yine canla başla çalışmaya belki her zamankinden daha fazla çalışmaya devam ediyor olacağız.

Bizler köklü ve güçlü bir kurum kültürü olan Eskişehir Teknik Üniversitesi'nin mensupları olarak öğrencilerimizi en iyi şekilde geleceğe hazırlama sorumluluğunun büyük bir memnuniyetle ve onurla kabul ediyoruz. Üniversitemizde alacağınız mesleki eğitim sonrasında küresel ölçekte tercih edilen nitelikli bireyler olarak mezun olmanızın yanı sıra; yaşama ve yaşadığı dünyaya saygılı, farkındalığı yüksek ve etik değerlere duyarlı insanlar olarak yetişebilmeniz için sizlere her türlü imkanı sağlayacağımızdan şüpheleniz olmasın. Sizlerin de kendiniz için, aileleriniz için,

Üniversiteniz için, Ülkemiz ve dünyamız için yılmadan ve yorulmadan çalışacağınıza yürekten inanıyorum.

Bizler hocalarınız olarak akademik yaşamımız boyunca büyük bir özveriyle elde ettiğimiz birikim ve tecrübeyi yine aynı fedakârlıkla öğrencilerimize aktarma gayreti içindeyiz. Bu heyecanımızı hiç kaybetmeden idealist kimliğimiz ve üretme azmimiz ile bir yandan eğitim-öğretim faaliyetlerimizi yürütürken diğer taraftan araştırma-geliştirme çalışmalarımızı bu zor dönemde de artan bir tempoyla sürdürerek Üniversitemize, Şehrimize ve Ülkemize hizmet etmeye devam ediyor olacağız.

Her zaman olduğu gibi, bu ıyl dayenigelen öğrencilerimizin, öğretim elemanlarımız ve idari çalışanlarımızla tanışmasını sabırsızlıkla bekliyoruz. 2020-21 akademik yılını karşılama geleneğimizi bu yıl sanal ortamda yeni akademik yılın ilk günü 5 Ekim Pazartesi günü Öğrenci Dekanlığımızın düzenlediği online oryantasyon programı ile yapıyor ve Sizlere yeniden merhaba diyor olacağız.

Bu duygu ve düşüncelerle 2020-21 akademik yılının Eskişehir Teknik Üniversitesi Ailesi için hayırlı olmasını diliyorum.

Selam ve sevgilerimle,

Tuncay Döğeroğlu
Rektör

ANATOLIA AERO DESIGN'DAN BİR BAŞARI DAHA!

İhsan Tarık Çelik

İki yıldır gerçekleştiği yerlerde ziyaretçi akınlarına neden olundünyanınenbüyükHavacılık,UzayveTeknolojiFestivali TEKNOFEST'e bu sene Gaziantep ev sahipliği yaptı. Festival kapsamında düzenlenen "Sürü İHA Simülasyon Yarışması" na 2000' den fazla başvuru alındı. İlk rapor ve kaynak kodların paylaşılması aşamalarının ardından yeterli olduğuna kanaat getirilen takımlar, yarışmanın diğer aşamalarında ter dökmek için Gaziantep'e davet edildi. Rapor puanlarına ek olarak; yarışmanın bu aşamasında 10 farklı senaryo simülasyonu ve öğrencilerin sunumları değerlendirildi.

Zorlu etaplar sonucunda Eskişehir Teknik Üniversitesi bünyesinde çalışmalarına devam eden Anatolia Aero Design takımı "Esteknik Ar-Ge" adıyla, yarışmada verilen görevleri adım adım yerine getirerek yarışmayı ikincilik derecesi ile tamamladı. Düzenlenen ödül töreninde

öğrencilerimiz ödülleri T3 Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Sn. Selçuk Bayraktar'ın elinden aldı.

Milli Teknoloji Hamlesi ateşiyle yanan meşaleyi en yükseklerle taşımayı hedefleyen TEKNOFEST'e aynı gayeyle, aynı duyguları ve heyecanı paylaşarak ortak olan Anatolia Aero Design takımı, pandemi sürecince karantina koşullarına uyarak çalışmalarına hız kesmeden devam etti.

HAVELSAN yürütücülüğünde yapılan yarışmanın sürü konseptine uyabilmesi ve tanımlanan görevlerin simülasyon ortamında birden fazla İHA ile birbirini tamamlama esasına dayalı olarak gerçekleştirilmesine yönelik yazılım algoritmaları geliştirilirken, ekibimiz takım ruhu ile dayanışma içinde detaylı bir çalışma planı hazırladı. Tüm dünyada etkisini gösteren Pandemi

sürecinin kısıtlarına uygun olarak kesintisiz iletişim için hiçbir kişisel özveriden kaçmayan ekip arkadaşlarımız, gerektiğinde online toplantılarla, düzenli ve zamanında yapılan raporlamalarla yoluna çıkan sorunlara etkin çözüm üreterek yarışmayı tamamladı.

Yazılım biriminin ardından Yapay Zekâ birimini 2020 yılı itibariyle bünyesine katmış olan ekibin bu dalda gösterdiği önemli başarıya Anatolia Aero Design ekibinin kurucusu ve danışmanı, Prof. Dr. T. Hikmet Karakoç; tüm ekibi ve Üniversitemizi onurlandıran bu önemli başarının; ekibin 8 yılı aşkın tecrübesine, ekibe sağlanan atölye imkanlarına, Üniversitemizin sponsorlarımızın desteğine ve Pandemi döneminde dahi yılmadan çalışan ekip üyeleri sayesinde elde edildiğini ifade etti.

Hüseyin Cahit Kebapçioğlu, Muhammed Mücteba Özcan, Harun Akgül, Büşra Boğa, Yaşar Kardeş, Hilal Sena Tunç, Ali Ekin Aktaş, Anıl Türkseven, Mustafa Azer, Hüseyin Çetiner, Ali Bakır, Onur Alp Dinç, Orhan Aras, Özge Küçükkör, Mustafa Akıl, Aytül Benan Tirgil, Burak Alperen Ayaz, Muhammed Furkan Şentürk, Halil İbrahim Şahin,

İrem Uz, Kara Murat Çay, Muhsin Mert Karagöz, Mustafa Durmaz, Rahmican Yıldız, Semih Daban, Umutcan Dündar ve Zehra Özmalkoç'tan oluşan Anatolia Aero Design Takım üyelerinden sadece Hüseyin Cahit Kebapçioğlu, Muhammed Mücteba Özcan ve Harun Akgül bu yıl küresel salgın koşulları nedeni ile yarışma alanına girebilirken takım danışmanlığını Prof. Dr. T. Hikmet Karakoç yaptı. Takımın ikinci danışmanı Öğr. Gör. Emre Özbek ise Anatolia Aero Design takımının savunma sanayisine katkı sağlama hedeflerinin gerçekleşmesinde ve bu amaçla üretilen fikirlerin başarıya ulaşmasında, yeni kurulan yapay zekâ biriminin öneminden bahsetti. Elde edilmiş başarıda, Üniversitemizin bu meşaleye kendi ateşiyle destek olmak isteyen takıma sağladığı olanakların da büyük payı olduğuna değinen Özbek, düzenlenen yarışmaların, öğrencilerin teşvik olup kendilerine geliştirmelerine, bu uğurda birlik olmalarına harika bir zemin hazırlandığından bahsetti. Ekibin araştırmalarına devam ettiğini, gelecek yarışmalar için oldukça heyecanlı olduklarını da ekledi.

ABD'de düzenlenen SAE Aero Design 2016 ve 2017 yarışmalarında elde edilen birincilik ve üçüncülük derecelerinin ve TÜBİTAK UAV 2018 ve TÜBİTAK UAV 2019 yarışmalarında kazanılan birincilik ve beşincilik derecelerinin ardından, TEKNOFEST 2020 Sürü İHA Simülasyon yarışmasında elde edilen ikincilik derecesiyle motivasyonunu arttıran Anatolia Aero Design takımı; projeler üretilip fikirler geliştirmeyi hedefleyen, kendi teknolojilerini üretirken; havacılığı sevdirmeyi ve özendirilmeyi gaye edinip bu tutkuyu bir nesile aşılarmayı amaçlayan TEKNOFEST' de Üniversitemizin adını gururla temsil ederek, bu uğurda ilk günkü heyecanı ve isteğiyle en yükseği hedefleyip yeni yarışmaları bekliyor.

TÜRKİYE'DE YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI VE ELEKTRİK ÜRETİMİ

Prof.Dr. Zafer Demir

TÜRKİYE'DE YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI VE ELEKTRİK ÜRETİMİ

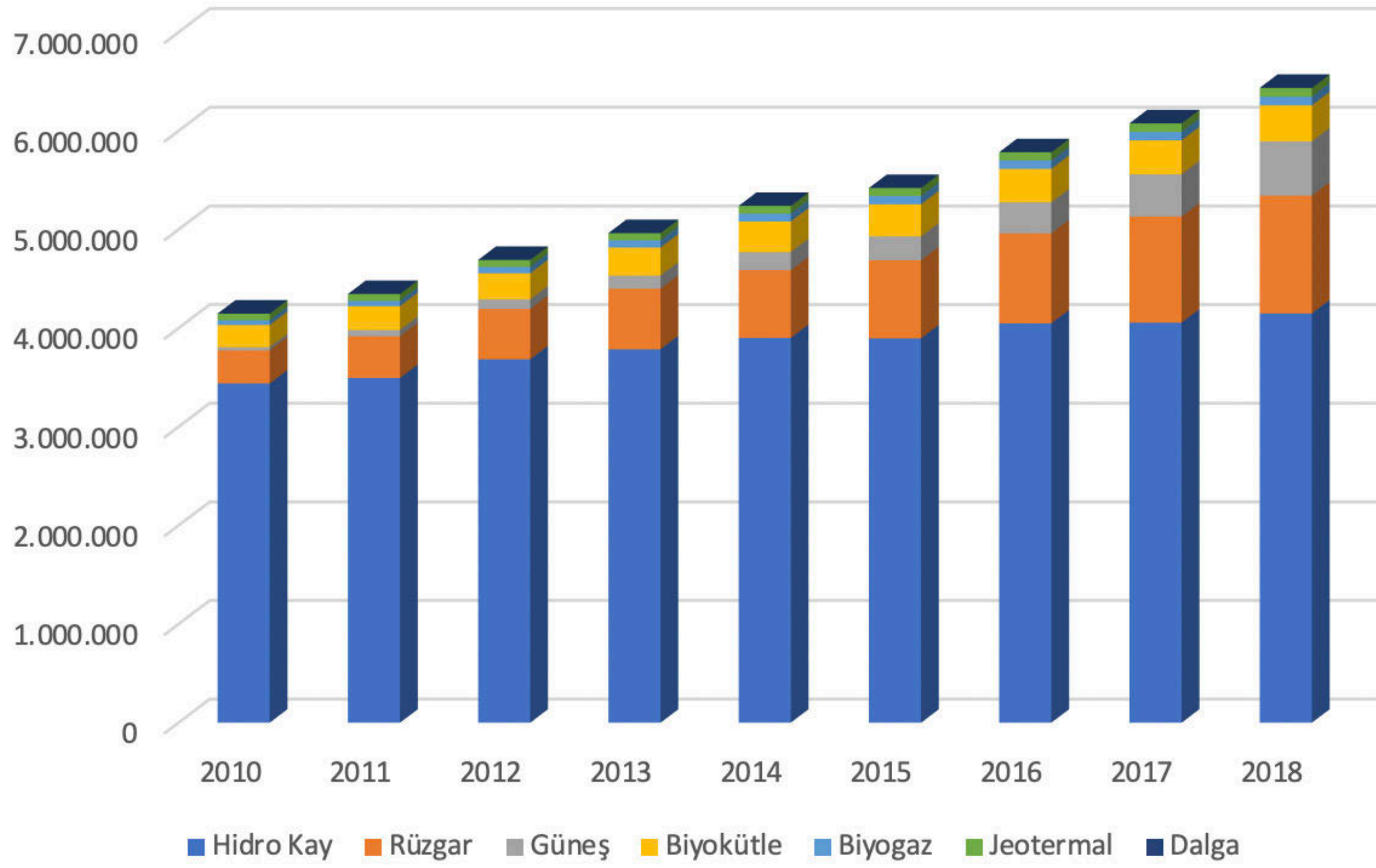
Türkiye'de yenilenebilir enerji kaynakları ve üretimi artık gündemimizin parçası bir konudur. Sadece kişisel değil, tüm kurumları ile ülkemiz, bölge ülkeleri ve hatta tüm dünyanın gündeminde yer alıyor yenilenebilir enerji kaynakları. Nüfusun artması, tüketim standartlarının değişmesi, yapılaşmanın ve sanayileşmenin büyümesi enerjiye talebi artırmaktadır. Hatta savaşların sebebinin enerji kaynaklarına hakimiyet mücadelesi olduğu artık biliniyor. Fosil kaynakların azalması ve bir gün tükeneceği öngörüsü alternatif enerji kaynaklarına ilgiyi artırmıştır. Her ülkenin farklı yollardan erişebileceği yenilenebilir enerji kaynakları artık çok önemlidir. Yenilenebilir enerji, sürekli devam eden doğal süreçlerdeki

varolan enerji akışından elde edilen enerjidir. Bu kaynaklar güneş enerjisi, rüzgâr enerjisi, jeotermal enerji, hidrolik enerji, biyokütle enerjisi ve hidrojen enerjisi olarak sıralanabilir. Ülkemizde, maalesef, yeterince gündemde olmayan dalga, diğer adıyla gel git enerjisi de yenilenebilir enerji türlerindendir.

Ülkemizde yenilenebilir enerji kaynaklarına ilgiyi değerlendirmek için önce dünyadaki çalışmalar bakalım. Tablo 1'de görüldüğü gibi tüm dünyada özellikle rüzgar ve güneş enerjisi ile elektrik üretimi artmaktadır. Yüzde olarak artış daha az da olsa biyokütle, biyogaz, jeotermal ve dalga enerjileri kullanımı da artmaktadır. Türkiye'de de kaynak çeşitlerine göre artış eğilimi bu yöndedir. Dalga enerjisi ile elektrik üretimimiz yoktur.

Tablo 1. 2010-2018 Dünyada Yenilenebilir Kaynaklardan

Elektrik Üretimi (GWh)

Dünyada 2010 yılında 32.148 Gwh olan güneşten elektrik üretimi 2018 yılında 549.833 Gwh olmuştur. Rüzgar santrallerinden üretilen ise aynı yıllar için 335.437 Gwh'dan 1.194.718 Gwh'a yükselmiştir. Ya jeotermal kaynaklardan üretilen elektrik: o da 68.441Gwh iken 88.408 Gwh olmuştur. Biyokütle 225.617 Gwh'dan 88.408 Gwh'a. Biyogaz 46.251Gwh'dan yaklaşık %53 artışla 88.378 Gwh'a ulaşmıştır. Dalga enerjisinden 515 Gwh üretilirken 1041 Gwh'a çıkmıştır. Hidrolik kaynaklar hala yenilenebilir kaynaklardan elektrik üretiminde en büyük yüzdeye sahiptir.

Yenilenebilir kaynaklardan elektrik üretimimiz anlatmadan ülkemizde elektrik üretimi geçmişini hatırlamalıyız. Enerji tarihimizde Mersin'in Tarsus ilçesinde 2 kW kurulu güç ile yapılan hidroelektrik santrali bir ildir. Halen elektrik üretimimizin yaklaşık 1/3'ü hidroelektrik kaynaklardan sağlanmaktadır. Bugün Türkiye'de yenilenebilir enerji kaynaklarını değerlendirirken elektrik şebeke geçmişi incelenmelidir. Türkiye'de yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik şebeke geçmişine dair dönemleri altı başlık altında inceleyebiliriz:

1. Dönem (1902-1970)
2. İkinci Dönem (1970-1982)
3. Üçüncü Dönem (1982-1983)
4. Özel sektöre açılım dönemi (YİD, Yİ, İHD, Otoprodüktör) (1984-2001)
5. Piyasa Dönemi (2001)
6. Serbest (Rekabetçi) Piyasa Dönemi (2002-...)

Osmanlı İmparatorluğunun ilk elektrik santrali 1902 yılında Tarsus Belediyesi tarafından kurulan küçük bir su santralidir. 1900'lü yıllarda İzmir (1905), Selanik (1905), Şam (1907), Beyrut (1908) gibi şehirlerin, kurulan küçük çaplı santrallerle, aynı dönemde başkent İstanbul'da da bazı mekânların düşük kapasiteli küçük jeneratörler yoluyla

elektrikle aydınlatıldığı bilinmektedir. 1910 yılında yabancı şirketlere verilen imtiyazları düzenleyen yeni yasanın çıkartılmasının ardından, hükümet İstanbul'a elektrik sağlamak üzere bir şartname hazırlamış ve gerekli tesislerin kurulması için bu şartname doğrultusunda uluslararası bir ihale açmıştı. Şartname, konu ile ilgili ayrıntılı maddeleri ve yapılacak işlemleri içermekteydi. Toplam sekiz şirketin katıldığı bu ihale, 1 Kasım 1910'da sonuçlanmış, ihaleyi İstanbul'a elektrik sağlamak için gerekli imtiyazı elde eden, merkezi Budapeşte'de bulunan Ganz isimli bir Avusturya Macaristan şirketi kazanmıştı.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu 1923 yılında elektrik kurulu gücümüz 33 MW idi. 1932 yılında Atatürk'ün önderliğinde Bayındırlık Bakanlığına bağlı olarak su ile ilgili çalışmalar başlatılmış ve enerji ihtiyacını belirlemek, su ve diğer enerji kaynakları ile ilgili inceleme ve araştırmalar yapmak amacıyla 1935 yılında Elektrik İşleri Etüt İdaresi kurulmuştur. Dönemin en önemli projeleri Seyhan Sarıyar, Hirfanlı, Kesikköprü, Demirköprü ve Kemer Barajları ve HES'leridir. 1940 yılına kadar yirmi sekiz adet hidroelektrik santral kurulmuştur. Aynı dönemde kurulmuş olan Etibank ve İller Bankası ise küçük ölçekli hidroelektrik santrallerin inşası, köy ve kasabaların elektrifikasyonu ile ilgili işleri yürütmüştür. 1950 yılında toplam kapasite içerisinde hidroelektriğin payı 18 MW kurulu güç ile %4,4'e ulaşmıştır. İkinci dönemde ise, 1970 yılında, TEK (Türkiye Elektrik Kurumu) kurulmuş ve sektördeki dağınıklık kısmen giderilmiştir. TEK'in kurulmasıyla birlikte genellikle üretim alanlarının tüketim alanlarından çok uzakta olduğu hidroelektrik projeler için çok önemli olan enterkonnekte sistem geliştirilmiştir.

1982- 1983 yıllarını kapsayan üçüncü dönem, askeri yönetim dönemidir ve bu dönemde, belediyelerin elindeki elektrik dağıtım şebekeleri de bir yasa ile TEK bünyesine katılmış, böylece elektrik sektöründe çok kısa süreli bir kamu tekeli dönemi yaşanmıştır. Bu dönemde sadece 157 MW kurulu güç sisteme ilave edilebilmiştir. Dördüncü dönemde, TEK tekeli kaldırılmış, sektörün özel girişimcilere açılmasına karar verilmiş ve 3096 sayılı Kanun ile Yİ (Yap İşlet), YİD (Yap İşlet Devret), İHD (İşletme Hakkı Devri) ve Otoprodüktör modelleri ile özel teşebbüsün yatırım yapması teşvik edilmiştir.

3096 sayılı kanun kapsamında uygulanan modellerin başarıya ulaşmaması nedeniyle Dünya Bankası'nın girişimi ve AB mevzuatına paralel olarak başlatılan yeniden yapılanma çalışmaları sonucunda 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu 3 Mart 2001 tarihinde yürürlüğe girmiş ve yeni piyasa modeli 3 Eylül 2002 tarihinden itibaren

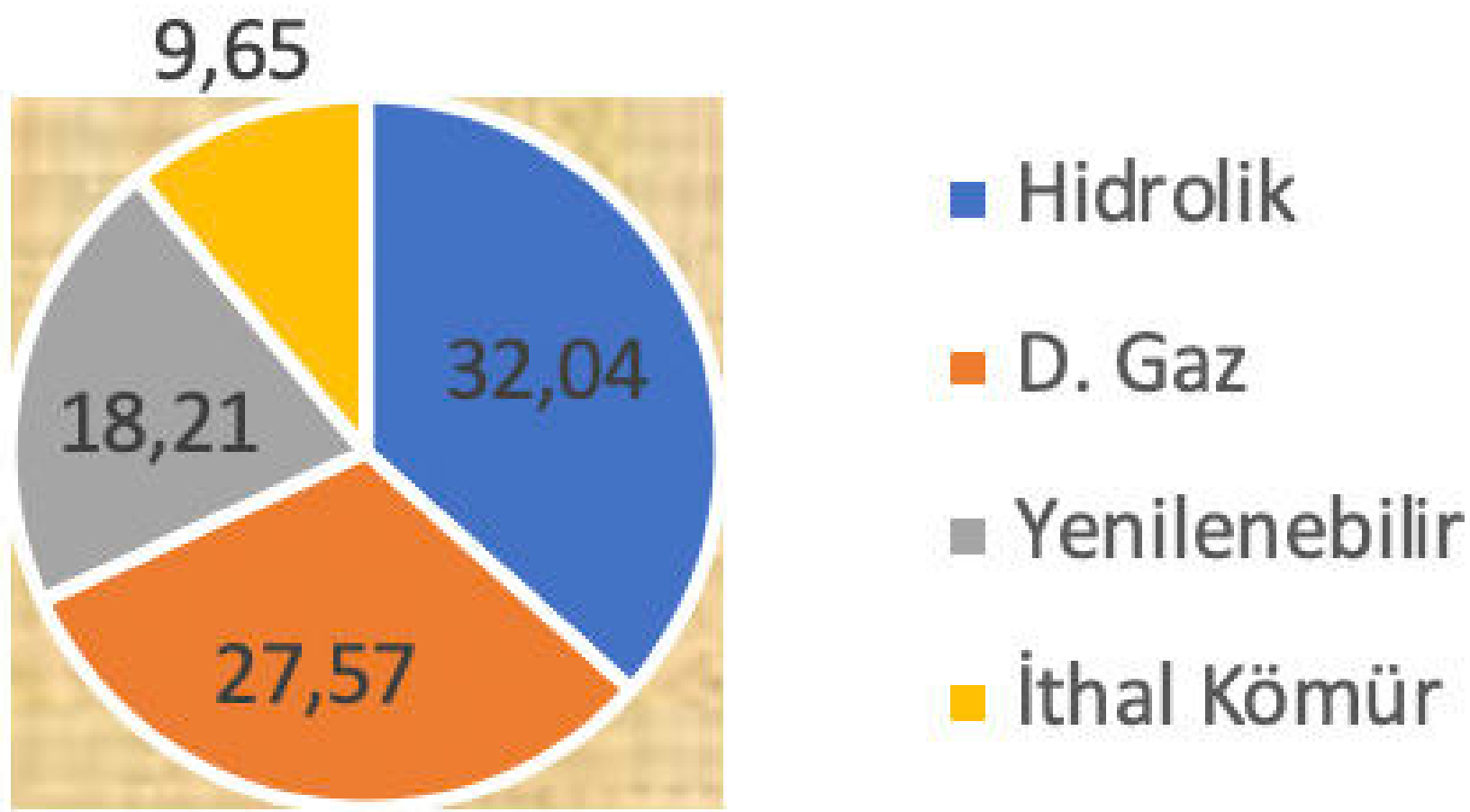
uygulamaya konmuştur. Bunu beş ve altıncı dönem olarak adlandırıyoruz.

Serbest piyasa dönemi olan günümüzde elektrik üretimimizde ithalat ve buna bağlı olarak yapılan harcamanın büyüklüğü her geçen gün yenilebilir kaynakları daha da değerli kılmaktadır. Bir taraftan senelerdir devam eden fosil kaynaklardan, diğer taraftan ithal doğal gaz, motorin ve hatta kömür ile elektrik üretimi ve her ay yüzdesi artan yenilenebilir kaynaklardan elde edilen elektrik...

Ülkemizdeki elektrik üretim kaynaklarını bu üç başlık altında toplayabiliriz. Bu kaynakların dağılımını detaylı olarak inceleyelim:

Günümüzde 2020 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla elektrik enerjisi kurulu gücümüz 93.022,7 MW'dir. Tablo 2'de görüldüğü gibi hidrolik santraller ile birlikte yenilebilir kaynakların yüzdesi 50,25'tir. Bu güne dek eriştiğimiz en yüksek yüzdedir. Örnek olarak, güneş enerjisinin kurulu gücünün toplam elektrik enerjisi içindeki payı %6,71 olmuştur. Bir yıl önceye göre kurulu güç içerisinde hidrolik kaynaklar %4,67, jeotermal kaynaklar %13,40, rüzgar %9,56, güneş %12,74, biyokütle %14,82 artmıştır.

Tablo 2: Enerji kaynaklarına göre elektrik kurulu güç yüzdeleri (Ağustos 2020)

Bu yüzdeler tabi ki çok sevindirici; ama daha da artmasını diliyoruz. Enerjide dışa bağımlılık böyle azalacaktır. Pek çok ülkede olduğu gibi Türkiyemizde de yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimine teşvikler verilmektedir. Bu teşviklere örnek vermek gerekirse, halen 5436 Sayılı Kanun ve 2949 Sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile 30.6.2021 tarihine kadar işletmeye girecek olan Yenilenebilir Enerji Kaynakları destekleme mekanizmasına tabi üretim lisansı sahipleri için, ürettikleri elektrik enerjilerini dağıtım veya iletim sistemine göndermeleri halinde 31.12.2030 tarihine kadar alım garantisi verilmektedir. Bunlardan hidroelektrik santraline 7,30 cent/kwh, rüzgâr enerjisine 7,30 cent/kwh, jeotermal enerjiye 10,50 cent/kwh,

biyokütle enerjisine 13,30 cent/kwh, güneş enerjisine 13,30 cent/kwh bedel ile üretilen elektrik satın alınmaktadır. Görüldüğü üzere ülkemizde biyokütle ve güneş enerjisinden elektrik üreterek satan yatırımcı kişilere daha çok ilave teşvik verilmektedir. Döviz kurundaki yükseliş yenilenebilir kaynaklardan üretilen elektriği daha pahalı hale getirmektedir. Bu paradoksu çözmek için kalıcı bir düzenleme bekliyoruz.

Ayrıca, gene, 30.6.2021'den önce işletmeye alınacak yenilenebilir kaynaklardan elektrik üretim tesislerinde kullanılacak mekanik ve elektro-mekanik aksam yerli üretim ise satın alınan elektrik fiyatına ilave teşvikler verilmektedir.

Yenilenebilir enerji kaynakları için kullanılan bir başka terim ise yeşil enerjidir. 1 Ağustos 2020 itibarıyla yenilenebilir kaynaklardan üretilen elektrik kullanmak isteyen her abone elektrik dağıtım şirketine başvurarak yeşil tarifeye geçebilmektedir. Bu sevindirici uygulamada Yeşil Enerji tarifesinde elektrik kwh bedeli meskenler için 90,9954 krş olarak ilan edilmiştir. Bu bedel umduğumuzdan yüksektir; ancak birkaç yıl içerisinde fiyatlar daha makul düzeyde olursa tüketicilerin ilgisi artacaktır.

Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimini teşvik için bir başka güzel ve önemli uygulamamız ise YEKA (Yenilenebilir Enerji Kaynakları Alanı) olarak adlandırılmaktadır. Kamu ve özel kişi kuruluşlara ait araziler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından YEKA olarak ilan edilerek burada kurulacak tesislerden üretilecek elektrik için satın alma garantisi verilmektedir. Bir örnek verelim: Konya Karapınar'da Türkiye'nin en büyük GES (Güneş Enerji Santrali) inşaatı bitmek üzeredir. YEKA kapsamındaki bu yatırım ile 1000 MW'lık santralin yılbaşından önce enterekte şebekemize bağlanacağını umuyoruz. Ayrıca yılbaşından önce otuz altı farklı ilimizde YEKA kapsamında 10-15-20 MW güçlerinde gene toplam 1000 MW'lık GES ihaleleri yapılacaktır. Bu santrallerde üretilen elektrik on beş yıl süreyle devlet tarafından satın alınacaktır. Bu gelişmeler elektrik sektörü açısından çok sevindiricidir.

Yenilenebilir enerji kaynakları ile ilgili önerilerime gelince; 1- Yenilenebilir enerji kaynaklarının önemi ve bağlı olarak enerji verimliliği konuları ders olarak orta öğretimin her alanında yer almalıdır.

2- Yenilenebilir kaynaklarımızı korumak için doğamızı hoyratça bozmaktan kaçınmalıyız. Bu konuda toplumsal duyarlılığımız artmalıdır.

3- Bir yenilenebilir kaynak olan dalga enerjisi ile ilgili maalesef ülkemizde yeterli çalışma yoktur. Bu konuda da Enerji ve Tabii kaynaklar Bakanlığı'nın öncülük etmesine ihtiyaç vardır. Yükseköğretim Kurulu da yurt dışına doktora için öğrenci gönderirken bu konuyu da öncelikli alan olarak gündemine almalıdır.

4- Hibrid sistemlerin, yani, güneş ve rüzgar gibi iki farklı kaynaktan elektrik üretimi santralının kurulacağı yatırımların özel desteğe ihtiyacı vardır. Önümüzdeki yılların önemli yatırım konularından biri hibrid sistemlerdir.

5- Konuyla ilgi teşviklerin süresi uzatılmalıdır. Eskişehir Teknik Üniversitesi mensubu olmaktan memnuniyet duyuyorum ve mutluyum. Üniversitemiz büyük fedakarlık ve gayretlerle bu pandemi ortamında dahi sürekli yenilikler ve gelişme peşindedir. Enerji Kaynakları ve Yönetimi tezli ve tezsiz Yüksek Lisans programlarımız enerji konusunda Üniversitemizin konuya duyarlılığını göstermektedir. Üniversitemizin ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi belgesi almasını diliyorum. Bu belge sadece faydalı değil Üniversitemiz büyüklüğündeki kuruluşlar için gerekliliktir. Bu süreç ile Üniversitemizde enerji yönetim standartları tanımlanacak, enerji verimliliği artacaktır. Böylece bölgedeki sanayi kuruluşları için bir öncü model olacağımız gibi, başarılı akademik çalışmalar da üretilebilecektir. ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi belgesinin Üniversitemize çok yakışacağına eminim.

- 1- <http://www.yegm.gov.tr/> (Erişim tarihi 20.9.2020)
- 2- <https://www.irena.org/publications/2020/Mar/Renewable-Capacity-Statistics-2020> (Erişim Tarihi 20.9.2020)
- 3- Tutuş. A., Türkiye’de Elektrik Enerjisinin Tarihsel Gelişimi Ve Yeni Piyasa Düzeni İçerisinde Hidroelektrik Enerjinin Yeri, TMMOB Su Politikaları Kongresi, 2006.
- 4- <https://www.teias.gov.tr/>
- 5- Özdemir. N., Türkiye’de Elektriğin Tarihsel Gelişimi, EMO, 2011.

Üniversitemiz Mezunlarından

Tayfun Koçak Çin'den Bildiriyor

Çin'de Eğitim

Tayfun Koçak

Çin'de yaşamı farklı yönleri ile aktarmaya çalıştığım Çin yazı dizisinin ikinci bölümünde sizlerle 3 yıllık deneyimin ardından Çin'de Eğitimi paylaşmaya çalışacağım. 2017 yılında doktora öğrencisi olarak geldiğim Çin'de eğitim yaşamına ilişkin gözlemlerin ağırlıklı olarak lisansüstü eğitim süreçlerine yönelik olacak. Ancak 3 yıl bir kültürü ve o toplumun yaşam biçimlerini gözlemlemek için de az bir süre değil. Bu süreçte gözlemlediğim kadarı ile lise ve ilkokul eğitimi üzerine de bir iki noktayı sizlere aktarmaya çalışacağım.

Doktora sürecine ilişkin olarak ilk ve en önemli farklılık Çin'de Türkiye'deki gibi belli aralıklarla yapılan savunma ve gelişim toplantıları (TİK) yapılmıyor. Burada ilk sene toplamda 6 ders alıyorsunuz. İki ders Çin Dili ve Kültürü

üzerine. Diğer dört ders ise bölümünüze bağlı uzmanlık derslerini kapsıyor. İlk sene Eylül ayında Çinli öğrenciler, dönemin başlaması ile hemen laboratuvar çalışmalarına başlıyor. Bu durum yüksek lisans öğrencileri için de geçerli. Öğrencilerin tamamı kampüs içindeki yurtlarda konakladıkları için ev-kampüs arası yolda vakit kaybı söz konusu değil. İlk sene sonunda yüksek lisans ve doktora öğrencileri bir bilimsel makale yazmış seviyeye geliyorlar. Çin'de sistem makale yazma üzerine kurulu. Makaleniz yok ise mezun olmanız mümkün değil. Makaleniz olmadan tez yazmaya geçemiyorsunuz. Doktora için ikinci yılın sonunda, yüksek lisans için bir buçuk yılın sonunda yaptığınız araştırmaları gösteren bir çalışmayı, jüri karşısında savunuyorsunuz. Jürinin kabulü sonrasında çalışmalarınıza devam ediyorsunuz. Mezuniyet şartları ise

Future: Electric Planes

In 2016, *Solar Impulse 2* was the first solar-powered aircraft to complete circumnavigation of the world.

the **four 38.5 kilowatt-hour battery packs** to make it through five days and nights of high tension.

"Our target right now is to fly this airplane in late 2020."

1. Evolution
Solar Impulse 2 (left) is the first solar-powered aircraft to complete a circumnavigation of the world. The X-57 Maxwell (right) is a solar-powered aircraft that is currently in development. It is a four-engine aircraft with a wingspan of 127 feet (39 meters). It is designed to fly for up to 100 hours on a single charge. The estimated per-hour operating cost of the aircraft is \$100, or roughly 7 cents per minute per hour.

yüksek lisans için en az 1, doktora içinse en az 3 makale.

Başlangıçta zor gibi görünse de seçilen öğrenciler Çin'in çok farklı bölgelerinden seçilerek gelen öğrenciler. Çin'deki nüfusun 1,4 milyar olduğunu düşünürsek, ciddi bir elemenden geçen öğrenciler kabul alabiliyorlar. Mezuniyetin makale yazımına dayanmasının en büyük avantajı, öğrenciyi danışman insiyatifi ve kayırmacılıktan uzaklaştırıp uluslararası camiada yayımlanan hakemli dergilerin objektif değerlendirmesine bırakması. Dezavantajı ise çalışmalarını, bilimsel camiada istenen, gerçeksorunlara çözüm bulan bilimsel makale yazımından çok, makale yayımlamak için yapılan çalışmalara dönüştürmesidir.

Çin'de 2914 üniversite var. Benim okumakta olduğum Nanjing Havacılık ve Uzay Üniversitesi en iyi 100 üniversite arasında olduğu için makaleler İngilizce dilince yazılmak zorunda. Ziyaret etmiş olduğum diğer 5 üniversitede de (Çin Bilimler Akademisi, Fudan Üniversitesi, Changsha, Nanjing Tech. ve Nanjing Science and Technology) durum aynı. Bu üniversiteler dünya çapında sıralamaya giren ve bunu devam ettirebilmek için Çin Devletinin özel yatırımlar ve harcamalar yaptığı üniversiteler. Geçen 3 yıllık süreçte inanılmaz denilecek yatırımlara bizzat şahit oldum. Kampüsteki inşaat ve altyapı çalışmaları hiç bitmiyor. Ama daha da önemlisi yeni cihaz alımı ve teşvik primleri, başarı sistemine göre kurulu. Benim bağlı olduğum "Pil Kimyası" grubunda 15 doktora ve 35 yüksek lisans öğrencisi var. Bunlar 4 doktora sonrası

araştırmacıya bağlı. Hepsi ise bir profesöre bağlı olarak çalışıyor. Grubun her sene 1 milyon TL'lik bütçesi var. Bu bütçeyi Çin alım gücüne göre kıyaslarsak, 1 milyon dolara eşit diyebiliriz. Çin dünyanın üretim merkezi olduğu için hammaddeler ve cihazlar Çin üretimi olarak çok daha ucuza temin edilebiliyor. Bütçe miktarı, yazılan uluslararası makale ve projelere göre artıyor. Doktora öğrencileri ve doktora sonrası araştırmacılar, istediklerinde yurt dışına eğitime gidebiliyor. Çin Devleti bu konuda destekler sağlıyor. Son yıllarda Amerika ve Avrupa'da doktorasını tamamlamış olan doktor unvanına sahip araştırmacılar, çitayı daha da ileriye taşımaktalar.

"Çinlilerin genel olarak çok çalışkan oldukları zaten dünya çapında bilinen bir olgu. Ancak genel gözlemlerim verimlilik konusunda yeterince iyi seviyede değiller. Çin hükümeti kendi içinde plan ve programlı olsa da bireysel anlamda o sistemli çalışmayı göremiyorum."

Çinli öğrencilerin çalışma günleri, Pazartesi-Cuma arası. Hafta sonları da öğrenciler çalışmak için laboratuvarlara geliyorlar. Çalışma saatleri 08:30-23:00 arası. Öğlen iki saat yemek ve uyku molası, akşam yemeği için 17:00'de yine iki saatlik mola var. Çin'de öğlen uykusu geleneksel. Huawei şirketini ziyaret ettiğimde mühendislerin öğlen ofislerde uyuduklarını görmüştüm. Beni en çok şaşırtan özel hayatın pek olmaması. Cumartesi saat 22:00'de bir cihaz arıza yapınca, Çinli firma yetkilisini o saatte arayıp destek alabiliştik. Farklı bir çarpıcı örnek de pazar günü hammadde siparişi verebiliyorsunuz ve kargo yola çıkıyor. Çinlilerin genel olarak çok çalışkan oldukları zaten dünya çapında bilinen bir olgu. Ancak genel gözlemlerim

verimlilik konusunda yeterince iyi seviyede değiller. Çin hükümeti kendi içinde plan ve programlı olsa da bireysel anlamda o sistemli çalışmayı göremiyorum. Yüksek lisans esnasında Almanya'da ve İsveç'te araştırmalarda bulunmuştum. Karşılaştırma yapmak gerekirse, İsveç ve Almanlar daha planlı iken, Çinliler daha plansız hareket ediyor. Ancak çok çalıştıkları için ortaya çıkacak hataları çok hızlı kapatıyorlar.

Türkiye'de genel olarak ailelerin çocuklarını korumacı içgüdüyle yaklaştıklarını, hatalarını görmezden geldiklerini düşünüyorum. Çin de ise "her koyun kendi bacağından asılır" atasözü geçerli. Sokakta çocuk yere düştüğünde annesi kalkmasını bekliyor. Bunun yükseköğrenime yansımaları ise, lisansüstü eğitimde danışmanlar çok az destek oluyor. Toplantılarda sunum yapan öğrencilere çok sert eleştiriler geldiğini görüyorum. Hatta öğrenciler ağlayacak seviyeye gelse de bu durum Çin'de normal olarak karşılanıyor.

İlkokul ve lise eğitimine gelince Çin'de aileler eğitime aşırı değer veriyor. Bunun birkaç temel sebebi var. Öncelikle Konfüçyüs felsefesinde eğitim çok önemli. Bu genel olarak 5000 yıllık Çin kültürüne yansımış. Sonrasında Çin'de uzun yıllar tek çocuk politikası uygulanmış. Doğal olarak tek çocuğun eğitime aşırı önem verildiğini görüyorum. Diğer bir nokta ise Çin'de eğitimin ekonomik getirisi kesin ve çok hızlı. Üniversiteden mezun olduğunuzda çalışabileceğiniz binlerce firma var (Çin'de işsizlik oranı %4) Lisans mezuniyeti sonrası geliriniz mutlaka belirlenen asgari ücretin 2 katı olarak başlıyor. Örnek vermek gerekirse, 4000-5000 renmibi bandında başlangıç ücreti

var(şehirlere göre ciddi farklılık gösteriyor).Yükseklisans ve doktora sonrası çok daha yüksek ücretler kazanıyorsunuz. Bu da lisansüstü eğitime olan talebi artırıyor.

"Çin'de aileler eğitime aşırı değer veriyor. Bunun birkaç temel sebebi var. Öncelikle Konfüçyüs felsefesinde eğitim çok önemli. Diğer bir nokta ise Çin'de eğitimin ekonomik getirisi kesin ve çok hızlı. Üniversiteden mezun olduğunuzda çalışabileceğiniz binlerce firma var."

PISA sonuçlarında Asya ülkelerinin belirgin başarısı göze çarpıyor. Bu başarının ülkesel değil, kültürel olduğunu düşünüyorum. 1970 sonrası Japon devleti ürettiği yüksek teknoloji ile dünyaya kendini duyurmuştu. Sonrasında 1990'lı yıllarda Güney Kore ve Taiwan yüksek teknoloji üreterek kişi başına düşen gelirlerini 40.000\$ civarına yükseltti. Şimdi ise Çin'in aynı yolu izleyerek benzer başarıya ulaşmak istediğini görüyoruz. Bunun da yüksek teknoloji ve daha kaliteli eğitimden geçtiğini bildikleri için, bu konuda çok ciddi emek harcıyorlar. Çin nüfusunun 1,4 milyar olması ve Çin'de kişi başına düşen gelirin 40.000\$ civarına çıkması dünya teknolojisinde çığır açacaktır. Önümüzde ki yıllarda Çin hakkında daha fazla haberler duyacağız.

KAYNAKLAR

https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_universities_in_China

<https://www.statista.com/statistics/270320/unemployment-rate-in-china/>

SANAYİ SONSUZ SINIR

GELECEĞİ GÖKLERE YAZAN ŞEHİR: ESKİŞEHİR TAYYARE TAMİR ATÖLYESİ

Dr. Öğr. Üyesi Başak Kalkan

Bilim sonsuz sınırdan, Sanayi 4.0'a gelen süreçte Eskişehir Sanayi' sini okumak için başladığımız yolculukta 1970'li yıllarda ilk ayak sesleri duyduğumuz akıllı fabrikalar döneminden rotamızı 1920'li yıllara çevirirken bugün Eskişehir'i ileri teknoloji üreten bir sanayi kenti haline getiren havacılık sanayi ile karşılaşyoruz. Genç Cumhuriyet'in 1920'li yıllarında son teknolojinin adı olan savunma ve havacılık sanayi bizzat Mustafa Kemal Atatürk'ün emri ile kurulurken, Eskişehir kent belleği yeniden yazılmaya başlar. Eskişehir artık bir havacılık kenti olacaktır.

Alman havacılık devi JUNKERS ile Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı'nın kurduğu TOMTAŞ (TOMTASCH) Türkiye'de havacılık sanayisinin gelişmesi için ilk adımları

atarlar. Almanya'nın Hamburg limanından İskenderun'a getirilen malzemeler zor şartlar altında Kayseri'ye taşınarak hangarlar inşa edilmiş, makine ve tezgahlar ile elektrik santrali kurulmuş. Personelin bir kısmı Almanya'ya eğitim için gönderilmiş, eş zamanlı olarak Kayseri Makinist Mektebi kurularak eğitime başlanmıştır. Bu teşebbüs çerçevesinde, Kayseri ve Eskişehir'de iki uçak fabrikası kurulması planlanmıştır.

Müdafaa- i Milliye Vekaletince Eskişehir Tayyare Hangarı tesisi için istimlak isteği ve İcra Vekilleri Heyetince kabul kararı

ESKİŞEHİR TAYYARE TAMİR ATÖLYESİ

Alman JUNKERS firmasıyla 7 Eylül 1925'te yapılan anlaşma ile kurulan Tayyare, Otomobil ve Motor Türk Anonim Şirketi (TOMTAŞ)'nin 3.360.000 Türk Lirası olan şirket sermayesinin büyük çoğunluğu devlete aittir. Şirket fabrikayı Kayseri'de kurmaya karar verirken Eskişehir'de Junkes Firması'ndan alınan A-20 tipi uçakların son montaj ve onarım faaliyetlerinin yapılacağı bir tesis kurulmasına karar verilir. 1990'lı yıllarda havacılık kümelenmesine kadar giden havacılık kenti belleği bu karar ile yazılmaya başlar ve Eskişehir Tayyare Tamir Atölyesi 1926 yılında kapılarını açar. 1925 yılında İzmir Halkapınar uçak tamirhanesinden getirilen birimlerle kurulan Eskişehir Tayyare Tamir Atölyesi, aynı yıl Eskişehir Tayyare Tamirhanesi ve 1930 yılında Eskişehir Tayyare Tamir Fabrikası adını alır. Tesisler bugün 1. Hava İkmal Bakım Merkezi olarak hizmet vermektedir.

Havacılık sanayisinin yol haritası çıkarılırken atılan ilk adım elbette nitelikli iş gücünün yetiştirilmesi olur. Takvimler 1930 yılları işaret ederken yurt dışına Almanya ve Fransa'ya havacılık eğitimi almak için gönderilen ilk uçak mühendisleri yurda dönmeye başlar. Bunların içinde uçak gövde yapısı ile en çok ilgilenen Selahattin Reşit Alan

göze çarpmaktadır. Selahattin Reşit Alan, 1930 yılında Milli Müdafaa Vekâleti (Milli Savunma Bakanlığı) adına Eskişehir Tayyare Fabrikası'nda işe başlar. Selahattin Alan Eskişehir Tayyare Fabrikasında görevli bulunduğu sırada kendi inisiyatifi ile MMV-I (Müdafaa-i Milliye Vekaleti-I) kodlu eğitim ve keşif uçağı projesini hazırlar. Fabrikanın marangoz atölyesi usta başlarından Mehmet ile birlikte küçük bir imalat ekibi kurup prototip imalatına başlar.

Burada üzerinde durulması gereken nokta o zamanki kadrolarda uçak gövde teknisyenlerine, aerodinamikçilere, statikçilere, uçak ressamlarına, imalat metot mühendislerine yer verilmemiş olmasıdır. Gerekli aerodinamik vasıfları test edecek rüzgâr tüneli yoktur. Alan tarafından yapılan eğitim uçağı MMV-I olarak adlandırılır. Uçak yapılan denemelerde başarılı manevralar gerçekleştirmiştir. Havada 2,5 saat kalan ve 220 km/saat hıza ulaşan iki kişilik uçağın deneme uçuşları 1932 Ekim ayında başarı ile sonuçlanmıştır. Ancak Milli Müdafaa Vekaletinden gerekli destek görülmediğinden prototip olarak kalır. 1932 yılı Ekim ayında Prototip yapımını tamamlanan uçağın Pratt & Whitney Motoru ve pervanesi ABD'den getirilir, diğer tüm aksamını yerli olarak Kayseri ve Eskişehir Uçak Tamir fabrikasında imal edilir. MMV-1 Tayyaresi havacılık tarihinde yerini, motor sehpaı dural boru, gövde aksamı çelik boru ile güçlendirilmiş, üstüne ahşap konstrüksiyon (gövde yapısı) ve bez kaplama olarak imal edilmiş, uzunluğu 7,4 metre, kanat uzunluğu 15 metre, kanat genişliği 1,5 metre olarak belirtilen teknik özellikleri ile alır. Selahattin Reşit Alan istifasının ardından Nuri Demirağ ile anlaşır ve Nuri Demirağ Uçak fabrikalarında çalışır. NuD-36 ve NuD-38 Uçaklarının tasarımlarını ve imalatlarını gerçekleştirir.

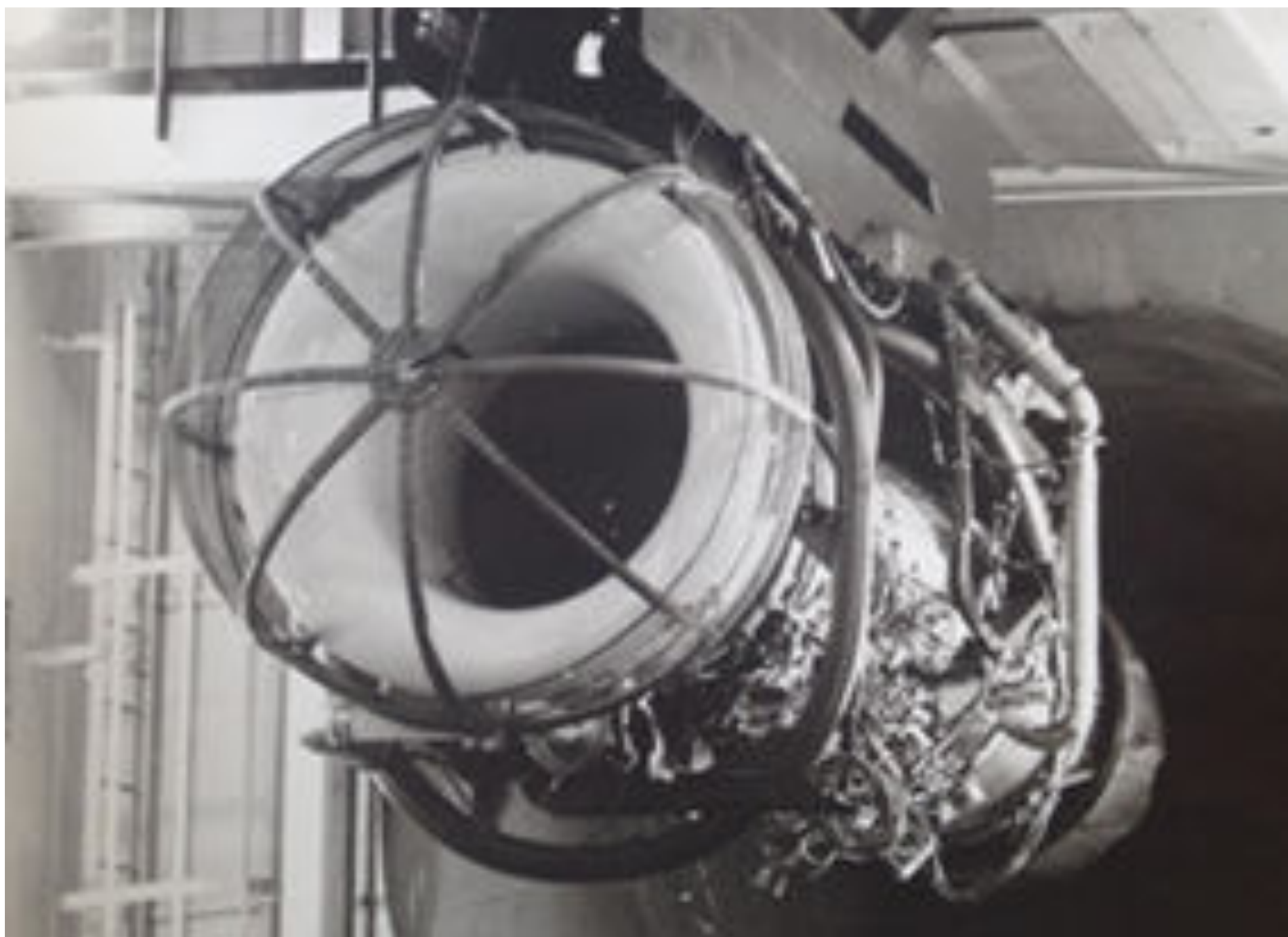

Takvimler 1927 yılını işaret ederken Türk Hava Kuvvetleri envanterinde bulunan A-20, F-13 ve G-23 uçaklarının bakım ve onarım-yenilenme kabiliyeti Eskişehir’de sağlanmaya başlanmıştır. Ancak fabrika yaşanan olumsuz gelişmeler sonucu kapılarını kapatmıştır.

Eskişehir Hava İkmal Bakım Merkezi Jet Motor Atölyesi İnşaatı

Eskişehir kent belleği havacılık üzerine yazılmaya 1920’li yıllarda bir kere yazılmaya başlanmıştır. Eskişehir Tayyare Fabrikası’nın kapanması ile bu sayfa kapanmayacaktır. Eskişehir hava aracı turbo güç gruplarının (jet motoru) bakım ve onarım hizmetlerinin yapılması için gerekli teknik alt yapı ve bilgi birikimini 1960’lı yılların ilk yarısında oluşturmaya başlamıştır. İnşaatına 1966 yılında başlanan Eskişehir Hava İkmal Bakım Merkezi Jet Motor Atölyesi, 1967 faaliyete geçer.

1980’li yıllara gelindiğinde Eskişehir’de 1. Hava İkmal Bakım Merkezi ve Jet Revizyon Tesisi’ nin temellerini attığı ve Türkiye’de montaj üretimi yapılacak F-16 savaş uçakları motorlarının bazı parçalarının imalatı ve motorun

son montaj ve test merkezi olacak TUSAŞ Motor Sanayi (TEI) 24 Ocak 1985 tarihinde açılır. TUSAŞ Motor Sanayi kuruluşunda çalışan yönetici, mühendis ve teknisyenlerin büyük bölümü 1.Hava İkmal Bakım Merkezi’nde yetişmiştir. Uzun yıllarda bu kök okul Eskişehir havacılık sanayisinin nitelikli insan kaynağının ocağı olur.

Takvimler 1990’lı yılları işaret ettiğinde, havacılık kümelenmesi ile Eskişehir Mustafa Kemal Atatürk’ün işaret ettiği gibi istikbali göklere taşımıştır. Bugün Eskişehir dikkat çeken endüstriyel yapılanma ile ulusal havacılık sektörünün geleceğini şekillendirmektedir.

ESKİŞEHİR HAVA OKULU

Sanayi ve bilim desonsuzluğunun sınırını belirleyen toplumsal yarar. Bu noktada altını çizmek gereken konu ise elbette eğitim ve nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi. Daha önce Yeşilköy’de kurulmuş olan ve kapatılan okul, 1925 yılında Eskişehir’de Hava Okulu adı ile yeniden kurulur. 1928 yılından itibaren de havacılığın diğer ihtisas branşlarına ait elemanlar ihtiyaç duyuldukça birer birer kurulan okullarda yetiştirilmeye başlar ve bunlar Eskişehir’de toplanır.

Bu arada Hava Kuvvetlerine alınacak tayyarecilerin / pilotların bedeni yeteneklerini incelemek ve bu mesleğe gerçekten yüksek yetenekli kimselerin alınmasını sağlamak için Eskişehir’de kurulan Hava Sıhhi Muayene Merkezi’nin faaliyete geçebilmesi için gereken bazı sağlık malzemelerinin alınmasına İcra Vekilleri Heyetinin 15.02.1932 toplantısında onay verilmiştir. Fransa’ya eğitime gönderilen doktorların eğitimini başarı ile bitirip 1935 yılında yurda dönüşlerini takiben Eskişehir’de Hava Sıhhi Muayene Merkezi açılır. 1933 yılına gelindiğinde Amerika’dan Fleet-II tipi bir eğitim uçağı alınarak, bu uçakların akrobasi yeteneği olduğu için Eskişehir’de akrobasi kursu da açılır. Bu yapılanlara ek olarak, Atatürk döneminde hava talebeleri ile onları geliştirici ve dünya ile rekabet edici bir hale getirmek için farklı girişimler ve eğitim çalışmaları da yapılır. Hava Makinist Okulu’nda, Fransız öğretmenler yerine Türk öğretmenler tarafından eğitim verilmeye başlanır.

Tayyare Okulu öğrencilerinden Naciye Hanım

Havacılık kenti Eskişehir’de havacılık eğitiminin temelleri genç Cumhuriyet’in ilk yıllarında atılırken bölgesel ve ulusal kalkınmanın itici gücü üniversite eğitiminde de havacılık yerini aldı. Kentin kuzey doğu lekelenmesinde yerini alan ilk havacılık okulu adımları İki Eylül Kampüsü ile büyük adımlara 1980’li yıllarda dönüştü. Havacılık eğitiminde öncü olan Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi; bugün Havacılık Elektrik ve Elektronik, Hava Trafik Kontrol, Havacılık Yönetimi, Pilotaj ve Uçak Gövde Motor Bakım alanlarında lisans eğitimi sunarken, uluslararası havacılık standartlarına ve hava taşımacılığının kurallarına uygun olarak kalifiye pilot, hava trafik kontrolörü, hava yolu ve havaalanı işletmecisi ve uçak bakım elamanlarını sektöre kazandırmaktadır. Fakülte 1986’da Türk Havacılık Sektörüne uluslararası standartlara uygun kalifiye operasyonel personeli yetiştirmek amacıyla “Sivil Havacılık Meslek Yüksekokulu” olarak kurulur, 1992’de dört yıllık lisans programlarının açılmasıyla birlikte okulun adı “Sivil Havacılık Yüksekokulu” olarak değiştirilir. 2012’de

ise okul uluslararası yükseköğretim standartlarına ve küresel havacılık sektörünün gerekliliklerine göre yeniden yapılandırılarak “Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi” adını alır. Fakülte, kendi bünyesinde tüm hava trafik ve yer hizmetleri ile birlikte uluslararası bir havalimanını, SHY-145 onaylı hava aracı bakım merkezini ve King Air C90, Cessna 172 ve TB20 tiplerini içeren 15 uçaklık bir filoyu işletmektedir. Uygulamalı eğitimler, 360 derece projeksiyonlu Meydan Kontrol, ACC-APP Radar Kontrol ve FNPTII ve MCC uçuş simülatörleri gibi en son teknoloji ürünü sentetik eğitim araçlarında yürütülürken, 28 tam donanımlı laboratuvar ve atölyesi ile pratik eğitim imkanları sunmaktadır.

Sanayi Sonsuz Sınır ile Eskişehir Sanayisinin soy kütüğünü çıkarmak için çıktığımız yolculukta Eskişehir Tayyare Tamir Atölyesi’nden Havacılık Kümelenmesine uzanan bir havacılık hikayesini okumaya çalıştık. Zihin haritalarımızda önemli yeri olan Eskişehir’in uçakları ile havacılık sanayisinin kapılarını kapatırken bir kere daha görüyoruz ki “İstikbal Göklerde”.

Kaynaklar

- ❑ Deniz Çağlar Fırat, “Eskişehir” Anadolu’nun Yıldızı. Erişim. <http://www.esiad.web.tr/kitapweb.pdf>
- ❑ Hatice Alanoğlu Can Arel Söyleşisi. Erişim. <https://www.pilotajhaber.com/ari-olabilmek-eskisehir-bir-havacilik-sehri-2/>
- ❑ İsmail Yavuz. Erişim. <https://uteddergi.com/eski%C5%9Fehir-tayyare-fabrikas%C4%B1-1930-ve-tayyare-m%C3%BChendisi-selahattin-alan/>

❑ İsmail Yavuz, 1923’ten 2011’e TÜRKİYE’DE UÇAK İMALAT TARİHİ, Mühendislik Mimarlık Öyküleri-V. Erişim.

http://www.spo.org.tr/resimler/ekler/1cb67a4313e9541_ek.pdf?tipi=2&turu=X&sube=0

❑ Doç. Dr. Zafer Koylu, Melis Birgün, Eski Bir Şehrin Hikayesi 1923-1938 Eskişehir Ticaret Odası. Erişim. Yayınları <http://www.etonet.org.tr/uploads/20171107-ETOYay%C4%B1n.pdf>

MEKÂNIN DİLİNİ KURUM KÜLTÜRÜNE DÖNÜŞTÜREN BİRİM: YAPI İŞLERİ VE TEKNİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI

İhsan Tarık Çelik

Öğrenci ve personeli ile geniş bir aile olan eğitim kurumları, çağdaş toplumun şekillenmesinde önemli görevler üstlenirler. Tüm paydaşları ile kültür ve modern yaşam formunu yeniden üreten bu önemli yapıların demografik yapısı kadar, mekânsal; mimari yapısı da kurum sosyolojisi okumalarının en önemli metinleridir. Michel Foucault'nun da dediği gibi "Sosyoloji, sadece toplumların değil mekanların da kimliğine dairdir; sadece toplumların değil, mekanların da sosyolojisi vardır".

Foucault ve mekan sosyolojisi demişken o mekanda

veya kamusal alanda kendini gerçekleştiren dinamiklerin iyiden iyiye yerleşmesini, mimari ile beslenen kültürün, kurum kültürüne dönüşmesini izlemek keyif veren bir aktivite haline dönüşüyor. Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığı, Eskişehir Teknik Üniversitesi'nde mekânı yeniden okumamızı sağlayan ve içindeki topluluğun kuruma kendini daha derinden ait hissetmesini inovatif mimari dokunuşlarıyla mümkün kılan bir birim. Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanı İbrahim Halil Umur'la kurum kültürünün modern mimari ile desteklendiği bir kampüs yaratma hedeflerini konuştuk.

Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığı...

ÜniversitelerdeYapıİşleri ve Teknik Dairesi Başkanlıklarının görev tanımları 07.10.1983 Tarih ve 124 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28. Maddesinde, üniversite bina ve tesislerinin projelerini yapmak, ihale dosyalarını hazırlamak, yapı ve onarımla ilgili ihaleleri yürütmek, inşaatları kontrol etmek ve teslim almak, bakım ve onarım işlerini yapmak ile kalorifer, kazan dairesi, soğuk oda, jeneratör, havalandırma sistemleri ile telefon santrali, çevre düzenleme ve araç işletme, asansör bakım ve onarımı ile benzeri işleri yürütmek olarak tanımlanmıştır.

Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığı'nın görev ve sorumlulukları sadece kampüs peyzaj ve mimarisinin iyileştirilmesini mi kapsamaktadır?

Üniversiteler; büyük boyutları, nüfusları ve gerçekleştirdikleri pek çok iş ve eylemleriyle küçük bir şehir gibidir. Peyzaj ve mimari detaylar ise bu küçük şehirler içinde en göz önünde olan hizmet kalemleridir. Bunun yanında mülkiyet sorunları ve kamulaştırmalar, nazım ve uygulama imar planları, üniversitenin ihtiyaç duyduğu her türlü altyapı ve üst yapı tesisleri yapımı, işletilmesi ve bakımı, tabiki üniversitenin yatırım programının hazırlanması Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığı'nın görev ve sorumlulukları arasındadır.

Üniversitemizin rengi olan Park Bahçeler Müdürlüğümüz, Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığı içinde hizmet veren bir müdürlük olup dinamik ve özverili çalışma anlayışıyla çok güzel işlere imza atmaktadır. Üniversitemizin Eko-Kampüs Komisyonu tarafından yürütülen Sürdürülebilir Eko-Kampüs Projesi ise çok katılımlı bir ekiple devam eden bir çalışma, plan tamamlandığına çok özel projelerin çıkacağı ve kampüse değer katacağını düşünüyorum.

Eskişehir Teknik Üniversitesi İki Eylül Kampüsü sınırlarının yeniden belirlenmesi ve genişleyen sınırların içerisine yeni kullanım alanlarının yapılması projeleri hakkında bilgi alabilir miyiz?

İki Eylül Kampüsümüz incelendiğinde 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı'nda onaylı üniversite alanımız 3 bölgeden oluşmaktadır. Güneyde hava alanı, orta kısımda mevcut ESTÜ yapı stokunun bulunduğu alan ve kuzeyde henüz hiçbir yapılaşma olmayan boş alandan oluşmaktadır. Öncelikli hedefimiz kuzeydeki söz konusu boş alanın kamulaştırma işlemlerini tamamlamak ve üniversite alanı olarak onaylı kampüsümüzün tamamını kullanıma açmaktır.

İki Eylül Kampüsü başta olmak üzere üniversitemiz kampüslerinde öğrenciler ve çalışanların sosyal aktiviteleri ve boş zamanlarını değerlendirmeleri için planladığınız projeleriniz var mı?

Kampüs yaşamını güçlendirecek öğrenci ve çalışanlarımızın eğlence, dinlenme ve sosyal ihtiyaçlarına karşılayacak bir çarşının eksikliği hissedilmektedir. Üniversite kampüslerinde bu tür alanlar, kampüs içindeki aktiviteleri zenginleştiren, sosyal iletişimi ve etkileşimi arttıran mekânlardır. Önerilen projenin tamamlanmasıyla kampüsün sosyal ve kültürel yaşantısına katkı sağlayacaktır. Nitelikli kapalı spor salonlarına sahip üniversitemiz sportif olanakları ile dikkat çekmektedir. Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığı olarak bu çeşitliliği zenginleştirmek için yüzme havuzu ve açık spor tesisleri yapımı planlarımız arasındadır.

Pandemi süreci Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığı. Süreç sizleri nasıl etkiledi?

Bu süreçte Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığı olarak tehdidi

fırsata dönüştürdük diyebiliriz. Yüz yüze eğitim sürecinde eğitimi etkileyecek kronikleşmiş alt yapı eksikliklerimizi pandemi sürecinde tamamlama imkanını yakaladık. Verimsiz ve atıl durumdaki yapılarımızı dönüştürdük. Pandemi süreci ile birlikte dijitalleşen iletişim kanalları bizim süreçlerimizde de etkili oldu. Bu süreçte ihale işlemlerinin tamamı pandemi riski nedeni ile elektronik ortamda yapıldı.

İBRAHİM HALİL UMUR

1972 Kars doğumlu olan İbrahim Halil Umur, ilkokul, ortaokul ve lise tahsilini Aydın'da tamamlamıştır. İstanbul Teknik Üniversitesi Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Bölümü'nden mezun olan Umur, meslek hayatına İzmit Saraybahçe Belediyesi'nde başlamıştır.

Eskişehir Tepebaşı Belediyesi İmar ve Şehircilik Müdürü, Odunpazarı Belediyesi Yapı Kontrol Müdürü ve Kentsel Tasarım Müdürü olarak görev yapan İbrahim Halil Umur, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 2 yıl süreyle Odunpazarı Kentsel Sit Alanı Başkanlığı görevini de yürütmüştür. Umur, 2018 tarihinde Eskişehir Teknik Üniversitesi Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığı görevine atanmıştır. İbrahim Halil Umur, evli ve 1 çocuk babasıdır.

Gelecek hedefleriniz ve vizyonunuzu öğrenebilir miyiz?

Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı olarak üniversitemizin belirlediği vizyona ulaşabilmek için tüm gücümüzle çalışıyoruz. İnsan kaynağı ve bütçe yetersizlikleri içinde belirlenen hedefleri gerçekleştiriyoruz. Gelecek hedefimiz, kampüsün durumunun, ihtiyaçlarının ve sorunlarının izlendiği ve kararlarının bir coğrafi bilgi sistemi üzerinden analiz edilerek alındığı bir sistem kurmaktır.

Çalışanlarımızın ve öğrencilerimizin mutlu olduğu bir kampüs hedefiyle; çalışmalarını kurum kültürü, kalite ölçütleri ve minimum maliyete bağlı olarak yürüten örnek bir daire başkanlığı olmak başlıca hedeflerimiz arasındadır.

Pudra Kokusu ve Perukalardan Tokyo Film Festivaline:

Süleyman Karaahmet'le Bir Tiyatro Söyleşisi

Elçin Ulusoy

Tiyatro, oyun sanatı... Gece ateşin çevresinde otururken, av hayvanlarını çoğaltmak, ya da ertesi gün çıkacakları avın iyi gitmesini sağlamak amacıyla bir çeşit büyü yapmayı düşünen, kalkıp avlanacak hayvanları taklit eden ilk insanın bu davranışıyla birlikte tiyatro da başlamış oluyor. Taklit yoluyla yapılan büyüün ardından, dansla, müzikle, maskelerle yapılan büyü, yağmur yağdırma, ürünü çoğaltma törenleri geliyor. Büyüme, olgunlaşma, topluluğun üyeliğine alınma törenlerine söz, konuşma

gerekiyor. Atalar tanrılaşıyor, onlara dansla, türkülerle tapınıyor. Tapınmak mitleri getiriyor. "Millet oynanarak anılırsa, gösterilirse soy gelişir, topluluk yaşar" inancı yerleşiyor. Trajedi doğuyor, arkasından komedi, sonra da salt bir eğlence olarak oynanan tiyatro. Ve Sophokles'i, Shakespeare'i, Ibsen'i, Brecht'i anlamak... Dekorun arkasından sahneye uzanan yolculukta Anadolu Üniversitesi Öğretim Görevlisi Süleyman Karaahmet'le tiyatroyu, televizyonu ve oyunculuğu konuştuk.

Hocam, biz sizi birçok projeden tanıyoruz ancak tanımayan okuyucularımız için sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

1979 Ankara doğumluyum. Hem anne, hem baba tarafından Trabzonluyum. Baba tarafım yıllar önce Ankara'ya göç etmiş, bizse ben üç yaşındayken İzmir'e taşınmışız. Bu sebeple çocukluğum İzmir'de geçti diyebilirim. Hem Karadeniz hem İç Anadolu hem de Egeli olarak üç bölgenin de farklı farklı özelliklerini taşıdığımı düşünüyorum. Bu çok kültürlülük durumu açıkçası çok hoşuma gidiyor.

Lise eğitimimi İzmir'de tamamladıktan sonra, bugün geldiğim noktanın başlangıcı olan Eskişehir ve konservatuvar maceram başladı. 2003 yılında mezun olduktan sonra "Tiyatro Anadolu" ekibine resmi olarak katıldım ve sonrasında da aynı bölümde öğretim görevlisi olarak kaldım. Okula ilk girdiğim 1999 senesinden beri ise bu macera aynı hızla devam ediyor. "Yaptığım işten büyük keyif alıyorum"

Bugüne kadar birçok sinema filmi, TV dizisi ve elbette tiyatro sahnesinde sizi çokça gördük. Yer aldığınız projelerden detaylarını öğrenebilir miyiz?

Benim profesyonel oyunculuk serüvenim tiyatro bölümünde öğrenciyken başladı. Türkiye'nin ilk ve tek profesyonel üniversite tiyatrosu olan Tiyatro Anadolu'ya teknik ekip olarak katıldım. Bu benim için çok önemliydi

ve bu sayede işin mutfağında yer alma fırsatı kazandım. Provalarda oyunculara ezber tutmaktan dekor boyamaya, sahneyi kurmaktan oyun öncesi seyirciyi karşılayıp yerine oturtmaya ve oyun sırasında sahne arkasındaki teknik işlere bakmaya kadar bir tiyatronun işleyişine dair aklınıza ne geliyorsa hepsini yaptım. Bu benim için çok önemli bir tecrübeydi. Sonrasında ise ekibe oyuncu olarak dahil oldum. Bu süre boyunca, yani 17 yıl içerisinde 18 farklı oyunda yer almışım. Bunların içerisinde iki, üç ve hatta dört yıl boyunca aralıksız oynadıklarımız da var. Bu yıllar içerisinde ayrıca yazarlığa merak sardım. Şu an dört tiyatro oyunum var. İçlerinden "Uşak, Kral ve Ötekiler" İstanbul, BO Sahne'de Levent Özdilek rejisi ile sahnelendi. Oyunda, rolleri Köksal Engür ve Merve Engin oynadılar. Diğer oyunum "1812 Laveyn" önce "Sessiz Ev" ismiyle Ümit Aydoğdu yönetmenliğinde Tiyatro Anadolu'da ve arkasından da Gökhan Soylu rejisiyle Ankara Tatbikat Sahnesi'nde sahnelendi. Burada orijinal ismi kullanıldı. Oyun ikinci senesinde Ankara'da sahnelenirken oyuncu değişikliği nedeniyle oyunun kadrosuna dahil oldum ve bir yıl konuk oyuncu olarak Ankara Tatbikat Sahnesi ekibinde yer aldım. Üçüncü oyunum "Düşman"ı Konservatuvarda öğrencilerle, ders kapsamında çalıştım ve sonrasında da oyunun gösterimini gerçekleştirdik. Son oyunum olan "Nağmeli Öyküler" i kendi kurduğum bir ekiple, şehir içi ve dışı olmak üzere birçok yerde oynadık.

Gelelim kamera önüne... İlk önemli tecrübem "Köprü" dizisi ile oldu. Tabii onun öncesinde, "Arkadan geçen adam" veya "Mahkemede hüznle kafa sallayan adam" biçiminde figüranlıklarım da oldu. Asıl oyuncu olarak yer aldığım proje "Köprü" dizisi ile oldu. İki sene süren dizi hem ele aldığı konu hem de kadrosu açısından benim için çok önemli bir proje. Köprü'nün ardındansa üç yıl boyunca çalıştığım "Sakarya Fırat" dizisi geldi. O da Osman Sınav gibi çok önemli bir hocayı tanıma ve çalışma fırsatı bulmam açısından yine çok kıymetli bir proje oldu. Akabinde de "Muhteşem Yüzyıl", "Yılanların Öcü" ve son olarak da "Diriliş Ertuğrul" dizisinde konuk oyuncu olarak yer aldım. Sinemada ise, Michael Önder'in, dünya prömiyerini 30. Tokyo Film Festivalinde yapan "Taksim Hold'em" adlı filmde oynadım. Ardından, "Köprü" ve "Muhteşem Yüzyıl" dizilerinde birlikte çalıştığım ve çok sevdiğim bir yönetmen olan M. Çağatay Tosun ile "Can Feda" isimli bir film yaptık. Yakın zamanda da Fikret Reyhan'ın "Çatlak" isimli filmde rol aldım.

Neden oyunculuk?

Pudra kokusu yüzünden. Garip bir giriş oldu farkındayım. Şöyle açıklayayım; babam, İzmir Devlet Opera ve Balesi'nin baş makyörü ve peruka atölyesinin şefiydi. Beni de çocukken sık sık atölyesine götürürdü. İçeri girdiğimde pudra kokusu, etraftaki perukalar, sonra dekorun arkasındaki dünya, oyuncular, etrafta koşuşan teknik ekip... Hepsi beni çok etkilerdi. Sanırım ben sahne

önünden önce, sahne arkasındaki dünyaya aşık olmuştum. Sonrasında da kendimi önce sahne arkasında teknik ekip olarak ardından da sahne üstünde oyuncu olarak buldum. Daha kısa bir cevapla, yaptığım işten büyük keyif alıyorum.

“Oyunculuk, toplu halde yapılan bireysel bir iştir.”

Müjdesini buradan vereceğimiz yeni projeleriniz var mı?

Bu yaz çekmiş olduğumuz “Çatlak” isimli film, Antalya Film Festivali’nin yarışma bölümüne seçildi. Şu an onun heyecanını yaşıyoruz. Umarım filmimiz ile oradan bol ödülle döneriz. Onun haricinde eşim Elçin ile bir oluşumumuz var; O.F.İ.S/Ortak Fikir Sanat. Orada çalışma arkadaşlarımız ile birlikte bir takım projeler geliştiriyoruz. Son projemiz olan “Terapist” için de büyük internet platformlarından birisi ile anlaşma yaptık, orası için çekilecek. Şu anda senaryonun son aşaması üzerine çalışıyoruz.

Konservatuvar mezunusunuz ve yer aldığınız projeler dışında bir akademisyen olarak da görev yapıyorsunuz. Oyunculukta mektepli olmak mı? Alaylı olmak mı? Hangisi esas olmalı sizce?

Oyunculukta esas; iyi oynamaktır. Her daim takdire sunulan bir işle uğraşıyorsunuz. Başka bir deyişle, her an bir sınava tabisiniz ve bu sınavı geçmek zorundasınız. Bu da iyi bir

donanım ve sürekli emek ile mümkün olabilecek bir şey. Bu donanımın ulaşmanın da birçok yolu var elbette. Bu çok bireysel bir durum. Her zaman şu cümleyi kurarım: “Oyunculuk, toplu halde yapılan bireysel bir iştir.” Bu noktada birey kendisini istediği gibi geliştirebilir. İlla okullu olmak zorunda değil. Siz sahnede veya kamera önündeyken kimse size “Diplomanız var mı?” veya “Dünya Tiyatro Tarihini biliyor musunuz?” diye sormaz. Ama Dünya Tiyatro Tarihini bilerseniz de, oyunculuğun gelişim süreçlerine, türlerine, metotlarına ve çeşitli oynama biçimlerine hakim olursunuz. Öğreneceğiniz en ufak bilgi kırıntısı veya yapacağınız alıştırma, sizi bu meslekte hep bir adım daha öne taşıyacaktır. Biz, tiyatro bölümlerinde dört yıl içerisinde, bu iş için tasarlanmış mekânlarda ve bu işin eğitimini almış kişiler gözetiminde, öğrencileri yoğun bir bilgi ve alıştırma bombardımanına tutuyoruz -ki bu elbette azımsanamayacak bir avantaj. Ancak iş gene de ilk cümlemde de bahsettiğim üzere gelip kişinin nasıl oynadığına ve kendini nasıl eğittiğine çıkıyor.

Bugün farklı platformlarda online verilen oyunculuk eğitimleri bulunmakta. Yüz yüze ya da online sizce bu eğitimler ne kadar başarılı ve bu eğitimi alan kişilere “Oyuncu” diyebilir miyiz?

Az önce de bahsettiğim gibi bir kişi oynuyorsa ve kendisine “Oyuncu” diyorsa, o oyuncudur. Buna kimse

karışamaz. İyi oynayamıyorsa zaten çok tutunamayacaktır bu meslekte. En fazla “Kıymetim bilinemedi” diyerek kenara çekilir. Buradaki sorun “Eğitmenlik” ile alakalı. Hiç kimse ben “Oyunculuk eğitmeniyim” diyerek ortalığa atılamaz, atılamamalı da. Maalesef günümüzde o kadar çok kişi kandırılıyor ki bu “Sanat tüccarları” nca. İşi bu yönüyle ele almak gerekiyor ve suistimale çok açık olan “Denetim” ihtiyacı ortaya çıkıyor bu durumda da...

“Projeler yavaş yavaş Anadolu’ya ve Eskişehir’e kayıyor”

Sinema, televizyon, tiyatro sahnesi ve eğitmenlik hangisi daha keyifli? Biri illa ki ağır basıyordur?

Meslektaşlarım bunu söylediğimde bana kızıyorlar ama benim için kamera önünün yeri bambaşka. Teknik imkanlar ile oyunculüğün birleşiminin sonucu hoşuma gidiyor sanırım. Eğitmenlikte de vermeyi en sevdiğim dersin ‘Kamera Önü Oyunculluğu’ dersi olduğunu söylemeden geçemeyeceğim bu noktada.

Eskişehir’in adını son yıllarda gerek dizi gerekse sinema sektöründe bazen olayların geçtiği yer, bazen de oyuncuların buradan ulusal projelere gitmesi anlamında çokça duyuyoruz. “Bu işin merkezi İstanbul” klişesi yavaş yavaş geçerliliğini yitiriyor galiba... Siz neler söylemek istersiniz?

Evet, İstanbul bugün Türkiye’nin gözbebeği, finans, sanat, sinema ve daha birçok iş kolunun da merkezi konumunda. Ben bu şehre çok fazla yüklenildiğini ve bunun ayrışması gerektiğini düşünüyorum. Eskişehir bu noktada hem coğrafi konumu hem de fiziki şartları açısından oldukça müsait bir şehir. İstanbul’un genel kalabalığı ve trafik sorunu da burada olmadığı için, söz konusu projeler yavaş yavaş Anadolu’ya ve Eskişehir’e kayıyor bu sebeple.

Ve küresel salgın dönemi. Hiç şüphesiz bu süreç tüm sektörleri olduğu gibi tiyatro ve televizyonu da etkiledi. Açıkçası hiç hazırlıklı olmadığımız bir süreç bu. Bu tür bir felaketin, bol bütçeli aksiyon filmlerinden hayatımıza sıçrayacağını kesinlikle düşünemezdik. Salgın; sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan ve en önemlisi de sağlık konusunda hepimizi derinden sarstı. Ancak olaya kendi sektörüm açısından baktığımda üzülerek özellikle devlete bağlı çalışmayan sahne ve sinema emekçilerinin çok zor konuma düştüklerini söyleyebilirim. Hepimiz yeni bir yaşam tarzına alışmaya ve hayatlarımızı buna göre adapte etmeye çalışıyoruz. Bu yeni düzen vasıtasıyla sanatı algılayışımız ve gerçekleştirme biçimimiz de mutlaka değişecek. Bağımsız çalışanların ekonomik durumları ile ilgili ivedi olarak ve mutlak surette devlet destekli çalışmalar yapılması da şart. Ekonomik rahatlık olmadan, rahat bir sanat ortamı oluşması düşünülemez.

Motive olmak için neler yaparsınız?

Kişiden kişiye değişen bir şey bu. Fakat ben motive olma noktasında müzik dinlerim. Kendim için daha büyük bir motivasyon kaynağı da düşünemiyorum açıkçası.

“Öncelikle bu işi çok iyi anlamaları gerekiyor”

Bir oyuncu kendisine gelen rol için “Asla oynamam” deme lüksüne sahip olmalı mı sizce?

Kesinlikle olmalı. Her şeyden önce bizler birer makine değil, insanız. Bizim de zevklerimiz, seçimlerimiz ve hayata bir bakış açımız var. Ayrıca bir rolü oynayabilmek için mutlaka o rolü sevmeniz gerekir. Bir oyuncuysanız dünya görüşünüze uymayan veya insanların karakter olarak tasvip etmeyecekleri rolleri de oynayabilirsiniz. Burada önemli olan o rolün ne tür bir proje içinde ve nasıl ele alındığıdır. Asıl olan sizin rolle kurduğunuz bağlantıdır.

Son olarak öğrencilerimiz arasında Oyuncu olmak isteyenlere neler tavsiye edersiniz?

Yapmayı düşünüyorlarsa, öncelikle bu işi çok iyi anlamaları gerekiyor. Her yönü ile araştırıp, tanımaları ve sonrasında karar vermeleri lazım. Aylar boyunca geceli gündüzlü prova yapmanın, küçücük bir sahneyi çekmek için saatler harcamanın, karın veya yağmurun altında incecik bir kıyafetle veya tam tersi kavurucu güneş tepedeyken kalın kumaşlı kostümlerle çalışmanın, rolü çıkartana kadar uykusuz ve huzursuz geçen gecelerin ve elinden geleni yaptığını düşündüğün halde aldığın acımasız eleştirilerin de bu mesleğin bir parçası olduğunu bilirlerse ve bütün bunlara rağmen bu işi yapmayı tercih ederlerse ancak o zaman mutlu ve başarılı olabilirler.

Bu keyifli röportajda ESTÜ Aktif okuyucuları ile bir araya geldiğim için sizlere teşekkür ediyor, sağlıklı günlerde ve güzel projelerde tekrar seyirci karşısına çıkabilmek dileği ile herkese saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

LEZZET HİKAYELERİ

ODUNPAZARI'NIN

YARIM ASIRLIK LEZZET

DURAĞI:

KÖFTECİ AHMET

Dr. Öğr. Üyesi Başak Kalkan
Mine Fakılı
İhsan Tarık Çelik

Kentin sokakları, yarım asırlık kent lezzetine bizi taşıırken Odunpazarı'nın kıvrımlı sokaklarında kendimizi kaybediyoruz. Modern ile gelenekselin mutlaka tanımlarına sıkışmadan, yeniden tanımlanan raksına şahitlik ederken, İngiltere'de düzenlenen '18th Museums + Heritage Awards' ödül töreninde "Uluslararası Proje Ödülü'nü alan Odunpazarı Modern Müze'nin önünden yukarı doğru süzülerek tarihsel dokunun içinden yeni lezzet yolculuğuna hazırlanıyoruz. Yeni lezzet durağımız 1970'lerden bugüne değişmeyen lezzeti ile Köfteci Ahmet.

Tarihi Odunpazarı'nda Köfteci Ahmet

Akdeniz mutfağı ile kıyaslandığında Türk mutfağı zengin

garnitür ve çeşnileri kullanan, baharat kullanımının yoğun olduğu, kaliteli, özel yerel ürünlere sahip ve taze ürün kullanımı açısından da ön sırada yer alan bir mutfak. Elbette Türk mutfağının vazgeçilmezlerinin başında da köfte geliyor. Köfte ister tavada veya sahanda haşlanarak hazırlansın ister ızgara yapılarak pişirilsin sonunda lezzet şölenine dönüşen bir tat. Bu lezzet şöleninin Odunpazarı tarihi dokusu içinde değişmeyen adresi ise Köfteci Ahmet. Atlıhan'ın kapısında bir süre durup, karşımızda duran ahşap yapıyı usulca izleyerek, 1970'lerden bugüne gelen hikayesini mekanın dokusunda okumaya çalışıyoruz. Ama ızgaradan gelen koku daha fazla durmamıza izin vermiyor

ve kendimizi bu lezzet şölenin içine bırakmaya karar veriyoruz. Tarihi Odunpazarı Köfteci Ahmet'in kapısında bizleri ikinci kuşak Yasin Bey sıcacık gülümsemesi ile karşılıyor. 1976 doğumlu Yasin Bey babamesleğini dünden öğrendiklerine geleceği de ekleyerek devam ettiriyor. Köfteci Ahmet, Yasin Bey'in dayısı Bekir Karagöztarafından Eskişehirliyle buluşuyor. Bekir Bey, kent merkezinde devam etme kararı alınca Yasin Bey'in babası Halil Uğur devralarak ilk çocuk Ahmet'in adı ile lezzet hikayesini devam ettiriyor. 1980- 2010 yılları arasında Köfteci Ahmet adını aldığı Ahmet Bey tarafından işletiliyor. 10 yıl önce aile acı bir kayıpla Ahmet Uğur'u kaybedince Yasin Bey işin başına geçiyor. Yasin Bey babası ve abisinden öğrendiği lezzet sırlarının yanına Turizm Otelcilik eğitimini ekleyerek Köfteci Ahmet'in lezzet ününü sadece Eskişehir'e değil, tüm bölgeye yaymak için çalışıyor.

Dört masa ile başlayan lezzet hikayesinde bugün tüm Türkiye'den gelen misafirlerini ağırlayan Köfteci Ahmet'in kültürel dokusunda Odunpazarı kültürü ve köftecilik kültürünü birlikte büyük bir zenginliğe dönüştürmüş. Tarihi bölgenin esnafı olmanın gururunu taşıyan Yasin Bey, bölgenin insanını, çocuğunu, yaşlısını tek tek tanımanın, lakapları ile kent belleğinde yeri olan hikayeleri bilmenin önemini de altını çizerek belirtiyor. Anlıyoruz ki iyi köfteci olmak kadar, iyi esnaf olmak da önemli. İyi esnaf olmak kent insanına karşı sorumluluğunuzu artırırken, bu sorumluluk zaten köftenin lezzetine de yansıyor.

Lezzet hikayemize lezzet sırrının kapılarını aralayarak devam etmek istiyoruz ama bu konuda çok da bilgi alamıyoruz Yasin Bey'den. Ama şunu öğreniyoruz ki yarım asırdır kıymayı aldıkları kasap da domatesi aldıkları işletme de, ekmeği aldıkları fırın da hiç değişmemiş. Köfteci Ahmet hem müşterileri hem de tedarikçileri ile ilişkilerini akrabalık ilişkisi olarak tanımlıyor. Biz karda, kışta, cenazede, düğünde hep birlikteyiz diyen Yasin Bey'in profesyonel bir yönetim anlayışını amatör bir ruhla devam ettirdiğini görüyoruz. Sirke olarak Kemal Kükrer markasından, kıymada esnaf komşusundan şaşmayan Köfteci Ahmet, lezzet sırrında küçük bir kapıyı da bizler için aralıyor. Dana eti ile köftesini yaptığını ve kemiğe en yakın

yer olan kaburga kıymasını kullandığını Yasin Bey'den öğreniyoruz. Paylaşmayı yaşam felsefesi haline getiren Yasin Bey ısrarlarımıza fazla dayanamıyor ve bizlere lezzet kapılarını sonuna kadar açıyor. Köfteyi yaparken bayat ekmek kullandıklarını, kimyon oranının önemini, dikkatli olmamız gereken bir diğer önemli noktanın da kimyonun taze olması gerektiğini, Yasin Bey'in taze çekilmiş kimyonu tercih ettiğini görerek baharat dolabımızdaki kimyonu ne zaman aldığımız derin soruları içinde lezzet notlarımıza yenisini ekliyoruz.

Kent yaşamının dinamik yapısı ve değişen yeme alışkanlıkları ile Köfteci Ahmet'in müşteri profili de zaman içinde elbette değişmiş. Bugün 7'den 77'ye farklı kesimlerden gelen konukları dışında bölgenin özelliği nedeni ile şehir dışından da gelen konukları var. Bugün 80-100 arasında konuğu rahatlıkla lezzet hikayesi ile buluşturan Köfteci Ahmet, bir ay Ramazan Ayı dışında on bir ay hizmet veriyor. Soğan soymaktan, garsonluğa kadar işin tüm detaylarına bilen Yasin Bey, çıraklığını yapmadığını işin kalfalığı, ustalığının olmayacağı söyleyerek yönetim anlayışını da paylaşmaktan çekinmiyor. Kış döneminde 8, tarihi bölgenin yoğun turist aldığı dönemlerde yaklaşık 12 kişiye istihdam sağlayan Köfteci Ahmet çalışanları ile büyümenin de mutluluğunu taşıyor.

Tarihi Odunpazarı Köfteci Ahmet'te Yasin Bey'le keyifli sohbetimizi eski Odunpazarı ile noktalarken damağımızda kalan eşsiz lezzetle Köfteci Ahmet'ten ayrılıyoruz. Yeni lezzet durağımıza gitmek için kentin coşkusuna kendimizi bırakıp, Odunpazarı'na veda ediyoruz.

Tarihten Bilimsel Notlar

FELSEFECİ VE ÇOK YÖNLÜ BİLİM ADAMI ROBERT HOOKE (1635-1703)

“Doğa bilimi gözlemin yalınlığına ve sağlamlığına dönmelidir.”

Prof. Dr. Abidin KILIÇ

Robert Hooke “İngiltere’nin Leonardo’su” olarak tanınır. Bileşik mikroskop gibi aletlerin mucidi olan Hooke, Kraliyet Topluluğu’nun kuruluşuna yaptığı katkının yanında, 1666’daki Büyük Yangın’dan sonra Christopher Wren’le birlikte Londra’nın yeniden inşasında rol oynamıştı. Mikrografya’sı o kadar etkileyiciydi ki, Samuel Pepys günlüklerinde kitabı sabah 2’ye kadar elinden bırakmadığını yazmış ve kitap için “Hayatım boyunca okuduğum en muhteşem kitap” demişti. Hooke, Wight

Adası’ndan orta halli bir ailenin oğluydu. Freshwater’daki All Saints Kilisesi’nin papaz yardımcısı John Hooke’un en küçük çocuğu olarak 1635’te dünyaya geldi. Hastalıklı bir çocuk olan Hooke, buyüzden ilk başlarda okula gidemedi. Ama oldukça zekiydi ve alet yapımına özel bir yeteneği vardı. Oynaması için kendisine verilen eski bir pirinç saatin zamanı nasıl gösterdiğini anlamak için parçalarına ayırmış, sonra da bunun tahtadan bir çalışan kopyasını yapmıştı. Hooke, 1648’de babasının ölümünden sonra

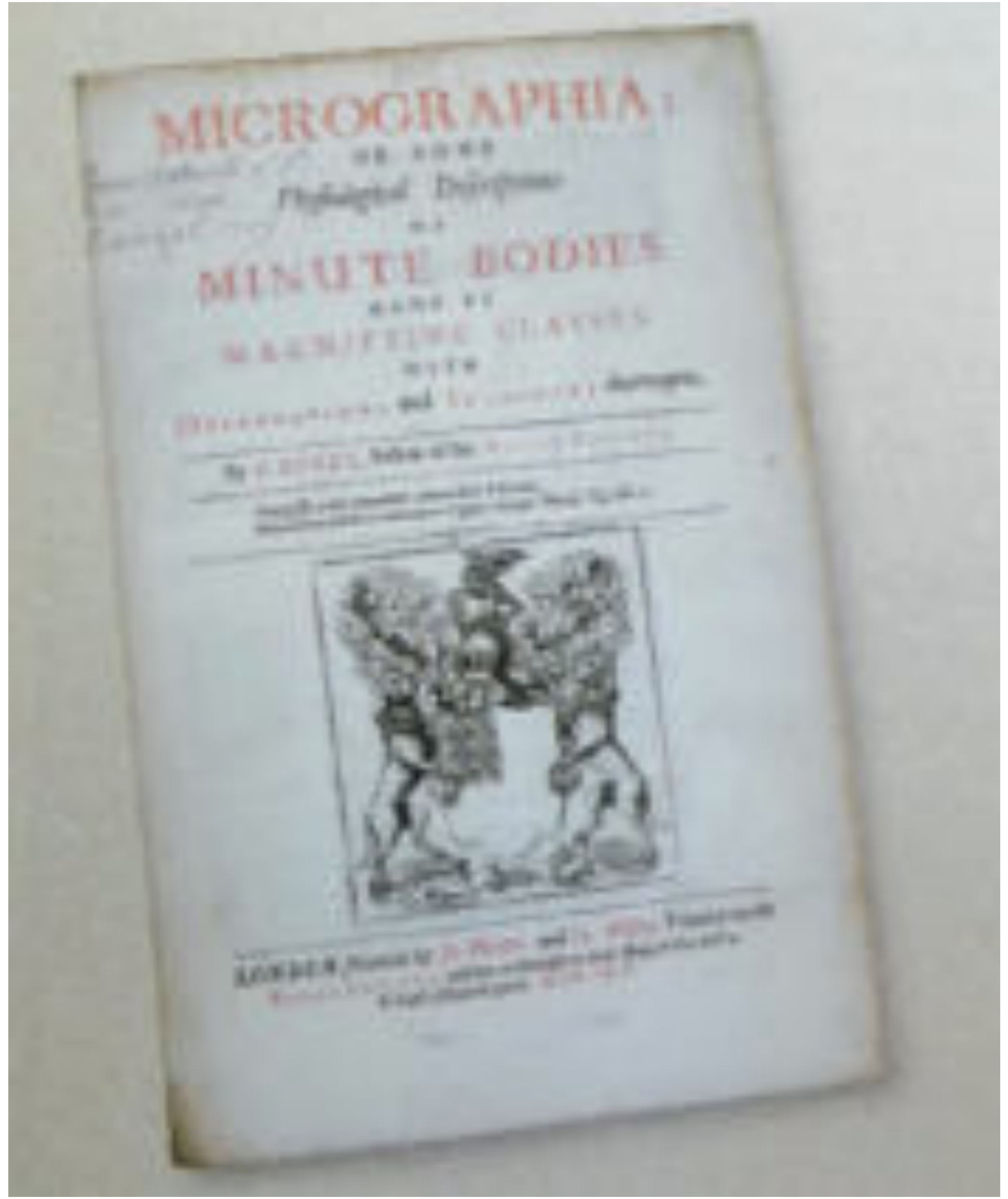
cebindeki 50 sterlinlik mirasla adadan ayrılarak Londra'ya gitti. Burada Westminster Okulu'na kaydolan Hooke müzik eğitimi aldı ve mükemmel bir tasarımcı oldu. ilk profesyonel bilim adamı Hooke, aslında bugün bilim dediğimiz şey üzerine öğrenim görmesine karşın, 18 yaşında Oxford Üniversitesi korosuna seçildi. Ancak bu arada omurga eğriliğinden dolayı sırtında Scheurmann Kamburu denilen ve çocukluktaki kötü beslenmeyle bağlantılı olan bir kambur oluşmuştu. Geçinecek parası olmayan Hooke, Oxfordlu doktor Thomas Willis'in yanında part time asistan olarak çalışmaya başladı. Willis'in kendine ait bir kimya laboratuvarı vardı. Hooke sonra da ünlü Robert Boyle'in yanında çalışmaya başladı. İşini o kadar seviyordu ki, durumundan hiç şikayetçi olmadı. Bir süre sonra da tam zamanlı, maaşlı, profesyonel bir bilim adamı oldu. Boyle zengin bir aristokrattı. Amma Hooke'a yardımcısı gibi değil bilimsel eşitiymiş gibi davranıyordu. Birlikte çalışırlarken Hooke, gaz basınç ve hacmiyle ilgili yasaları keşfetti. Boyle 1661'de yayınlanan kitabında bundan da söz etti. Yasanın Hooke'un keşfi olduğunu hatırlatmaya da her zaman özen gösterdi. Ama keşif Boyle'un kitabında yayınlandığı için bugün bile "Boyle Yasası" olarak anılmaktadır. Hooke buna rağmen yayların uzamasına ilişkin yasaya adını vermeyi başardı.

Kraliyet Topluluğu'nun doğuşu

Aynı yıl, yani II. Charles'ın yeniden tahta geçtiği 1660'ta aralarında Robert Boyle'un da bulunduğu bir grup, Kral'ın himayesinde "Deneyisel felsefeyi geliştirmek üzere" bir cemiyet kurdu. Bu cemiyete Kraliyet Topluluğu adı verildi. Hooke, topluluğun ilk "Deney Sorumlusu" oldu. Görevi gerek topluluk üyeleri gerekse kendisi tarafından gerçekleştirilen yahut da başka yerlerden bildirilen yeni keşifleri sergilemek ve test etmektir. Hooke tek başına optik üzerine birçok çalışmayaptı ve 1665'te Mikrografya'yı yayınladı. Hooke'un mikroskop altında gördüğü birçok canlının çizimlerinin yer aldığı kitap, gerçek anlamda ilk popüler bilim kitabı idi.

Hook'un yaşamı, 1666'da Londra'nın büyük bölümünü yok eden yangından sonra epeyce değişti. Kentin yeniden planlanması işi Hook ile (mimarlığının yani sıra astronom ve Kraliyet Topluluğu üyesi olan) Wren'e verildi. Şehir müfettişi olarak Hooke'a artık maaş bağlanmıştı. Ayrıca komisyon alma olanağı da vardı. Hooke ve Wren bu işte eşit ortaklardı. Ayrıca Londra merkezindeki birçok "Wren" kilisesi aslında Hooke tarafından tasarlanmıştı.

Hooke uzun yıllar yoksulluk çekmişti ama 1703'te gözlerini yumduğunda geriye, büyük bir demir sandık içinde, başarılarının bir ürünü olan tam 8.000 sterlin miras bıraktı.

Mikrografya'nın kapağı

Ayrıntılı küçük yaratık çizimleriyle Samuel Pepys gibi okuyucuları şaşırtan Robert Hook'un Mikrogratya' sı, yerçekiminin yapısı, fosiller, Ay kraterleri ve benzeri birçok konuya da yer vermişti.

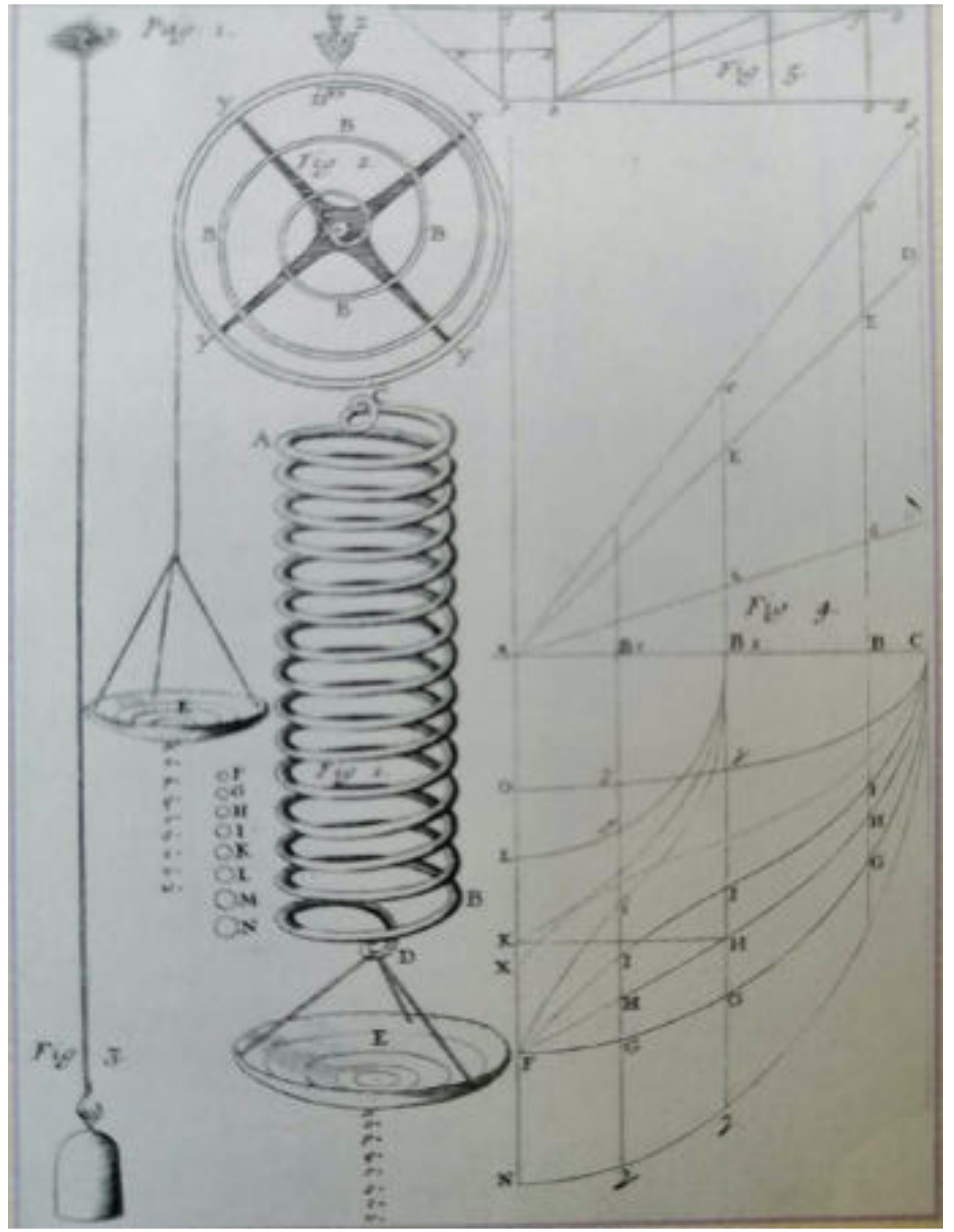
Bileşik Mikroskop

Daha önce mercekler görüntüyü büyötmek için bir arada kullanılırken, Hooke ilk bileşik mikroskobu ("bileşik" birden fazla merceğin kullanılması anlamına gelmektedir) icat etti. Işık kaynağı olarak gaz lambası ve bu ışığı bir mercek aracılığıyla cismin üzerine yönlendirmek için bir içbükey ayna kullandı. Mikroskobun içinde, her birinde bir objektif merceğı, bir orta mercek ve bir göz merceğı bulunan dört uzatılabilir eş merkezli tüpten oluşmaktaydı. Hooke cisme odaklanmak için bütün tüpü uzatıp kısaltarak mesafe ayarı yapıyordu. İnce ayar ise tüpün ucunun çevrilmesiyle yapılıyordu.

Londra Anıtı

Hooke, Şehir Müfettişi olarak, "Büyük Londra Yangını " anısına 61,5 m'lik Büyük Londra Yangını Anıtını" tasarladı. Ancak anıt haksız bir şekilde Wren'in ismiyle birlikte anılmaktadır. Sütun 1676 sonlarına doğru tamamlandı.

Hook Yasası'nı anlatan çizim.

Hook'un çizimlerinden biri de bir bitin alttan görünüşünü tasvir eder.

ESKİ Şehir

Prof. Dr. Ertuğrul ALGAN

1920'li yıllar. Cumhuriyetin de ilk yılları. O dönemde Eskişehir'de lise düzeyinde eğitim veren okul yoktu. Bugünkü Subay Orduevi'nin bulunduğu yerdeyse ortaokul düzeyinde eğitim veren Gazi Mektebi bulunmaktaydı. Küçük, ahşap bir bina. Gazi Mektebi 1925 yılında lise düzeyinde eğitim veren bir okula dönüştürüldü. Bu binada ortaokul ve lise eğitimi bir arada veriliyordu. Gazi Mektebi (Ortaokulu) lise eğitimi veren bir okula dönüştürüldükten sonra, Odunpazarı'nda bugünkü Anadolu Üniversitesi, Cumhuriyet Tarihi Müzesi olarak kullanılan Turan Numune Mektebi binasına taşındı. Gazi Mektebi ise bir süre daha, bugünkü Orduevi binasının olduğu yerde, ortaokul olarak bu binada eğitme devam etti.

Bugün Anadolu Üniversitesi Cumhuriyet Müzesi olarak faaliyet gösteren bina 1916 yılında Turan Numune Mektebi adıyla açılmıştı ve o döneme göre oldukça modern ders araç ve gereçleriyle eğitim vermekteydi. Bina Birinci Ulusal Mimarlık dönem eserlerindendir. Kurtuluş Savaşı sırasında Yunan işgali sonrasında Yunan ordusu bu binayı hastane olarak kullandı. İşgal bittikten sonra da bina işgalci Yunan askerlerinin hapsedildiği askeri bir hapishaneye çevrildi. Cumhuriyet döneminde ise farklı kamu kurumları tarafından kullanıldı. En bilineni ise Eskişehir Askerlik Şubesi olarak kullanıldığı dönemdir. Cumhuriyetin ilk yıllarında bu bina Eskişehir Lisesi olarak kullanıldı. Eskişehir Lisesi daha sonraki yıllarda bugünkü Atatürk Lisesi'nin olduğu binaya taşınacaktır.

Bugünkü H. Süleyman Çakır Lisesi'nin bulunduğu yerde Eskişehir Kütüphanesi bulunmaktaydı. Bina 1950'li yıllarda yerine bir opera binası yapmak üzere yıkılmıştır. Eskişehir'in hep önemli bir kültür yaşamı olmuştur. Cumhuriyet öncesinde Kurşunlu Külliyesi'nde el yazması ve taş baskı kitapların olduğu zengin bir kütüphane bulunmaktaydı. Kurtuluş Savaşı sırasında Eskişehir Yunan işgali altınagirince, şehrin münevverleri söz konusu kitaplıktaki kitapları herhangi bir zarar gelmemesi için paylaşarak evlerinde ve güvenli yerlerde sakladılar. Savaş sonrasında ise bu kitaplar saklandıkları yerlerden çıkartıldı ve Eskişehir Kütüphanesi'nde toplandı. Bina 1950'lere dek kütüphane olarak hizmet verdi ve Eskişehir'in kültürel yaşamına katkılarda bulundu.

Eskişehir'e yaklaşık 100 kilometre uzaklıkta yer alan Sivrihisar tarih öncesi dönemlerden beri önemli bir yerleşim merkezi olmuştur. Bölge Frig, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı'nın izlerini taşır. Bölge antik çağda Palia veya Spalia olarak adlandırılıyordu. Bizans İmparatoru, Kral Yolu üzerindeki bu kenti onardı ve geliştirdi. 6. Yüzyıldan sonra da Justiniapolis olarak anılmaya başlandı. Selçuklulardan sonra da hemen yanı başındaki sivri tepeler ve dağlık arazide dolaylı Sivrihisar olarak anılmaya başlandı.

Sivrihisar'da tüm Anadolu'nun en büyük Ermeni kiliselerinden biri yer alır. Onun hemen yanı başında da bir saat kulesi bulunur. Bazı kaynaklar bu kuleyi, kilisenin çan kulesi olarak belirtirken, bazıları da buranın saat kulesi olarak ve kiliseden bağımsız olarak inşa edildiğini söyler.

Seyitgazi İlçesi, İlk Çağ'dan günümüze dek hep önemli olmuş, Eskişehir ket merkezine yaklaşık 45 kilometre uzaklıkta bir yerleşimdir. Antik dönemlerdeki adı Nakoleia idi. Antik dönemdeki adı Parthenius olan Seydisuyu'na adanmış bir ırmak tanrısı da vardı ve dönem sikkelerinin üzerinde resmi yer almaktaydı. Bölgede yapılan arkeolojik çalışmalar, yerleşimin M.Ö 3500'lerdek uzandığını göstermektedir.

Nakoleia kenti sekizinci yüzyılda önemli bir Hristiyanlık merkeziydi ve burada bir başpiskoposluk bulunmaktaydı.

Seyitgazi'ye girenleri tepenin üzerinde yer alan görkemli Seyitgazi külliyesi karşılar. Üç dönem eserleri bu külliye de yer alır. Bunlar Bizans, Selçuklu ve Osmanlı dönemi eserleridir. İlk Çağ'dan beri de bu tepenin bir tapınım merkezi olduğu düşünülmektedir.

Basında
Biz

HİJYEN KURALLARINA UYMALIYIZ

Eskişehir İl Sağlık Müdürlüğü işbirliğinde Eskişehir Anadolu Üniversitesi (AÜ) ve Eskişehir Teknik Üniversitesi (ESTÜ) yönetici ve çalışanlarına "Korona virüsten (Covid-19) Korunma Tedbirleri" başlıklı bilgilendirme semineri online ortamda gerçekleştirildi. Online ortamda gerçekleştirilen bilgilendirme seminerine Teknik Üniversitesi (ESTÜ) Rektör Prof. Dr. Tuncay Döğeroğlu, Anadolu Üniversitesi (A.Ü.) yetkilileri, Eskişehir İl Sağlık Müdürü Prof. Dr. Uğur Bilge, Halk Sağlığı Hizmetleri Başkanı Uzman Dr. Aslı Melek Zeytin ve Halk Sağlığı Başkan Yardımcısı Uzman Dr. Ahmet Mamur'un katılımıyla gerçekleştirildi.

Korona virüsten (Covid-19) korunma tedbirleri konu başlığıyla düzenlenen online toplantıda Eskişehir İl Sağlık Müdürü Prof. Dr. Uğur Bilge, Halk Sağlığı

Hizmetleri Başkanı Uzman Dr. Aslı Melek Zeytin ve Halk Sağlığı Uzmanı Dr. Ahmet Mamur Anadolu Üniversitesi ve Eskişehir Teknik Üniversitesi akademisyen-

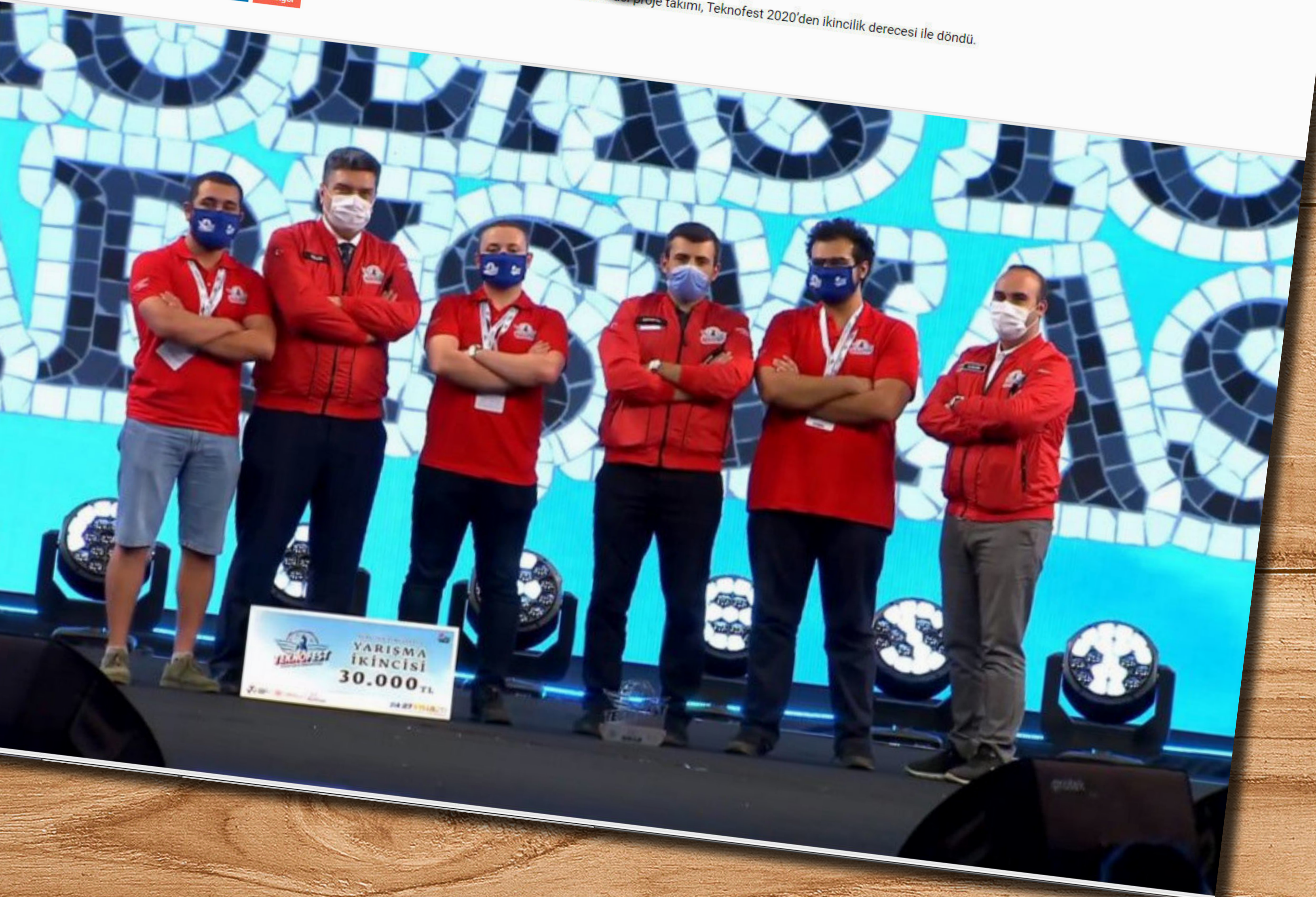
leri ile katılımcılara iş yerlerinde korona virüsten korunmaya yönelik alınabilecek tedbirleri detayları ile birlikte kontrollü sosyal hayat, grip aşısı yaptırmanın öne-

mi ve zamanı hakkında bilgiler aktararak, alınacak önlemler, salgının kontrolünde semptom takibinin ve semptomu olanların sağlık merkezlerine yönlendirilmesinin önemi vurgulandı. Eskişehir İl Sağlık Müdürü Prof. Dr. Uğur Bilge, her iki üniversiteyle online (webinar) ortamda gerçekleştirilen bilgilendirme seminerinde katılımcılara Grip (influenza) hakkında bilgiler aktararak Grip belirtileri ile Covid-19 belirtilerinin benzer özellikler göstereceğini maske, mesafe ve hijyen konularında ki hassasiyetin devam etmesi, takılan maskenin, kontrollü sürdürülen sosyal hayatın ve titizlikle uyulacak hijyen kurallarının kişileri Covid-19 ile Grip'ten (influenza) koruyacağını belirtti. Online seminer katılımcıların Covid-19 ile Grip (influenza) hakkındaki soruların cevaplanması ile son buldu. İHA

TEKNOFEST'TEN ÖDÜLE DÖNDÜLER

Yayınlanma Tarihi: 28 Eylül 2020

Eskişehir Teknik Üniversitesi Havacılık ve Uzak Bilimleri Fakültesi "Anatolian Aero Design" İnsansız Hava Aracı proje takımı, Teknofest 2020'den ikincilik derecesi ile döndü.

Eskişehirli öğrenci desteğinizi bekliyor

Amsterdam'da Rijks Müzesi'nin dünya çapında düzenlediği sanat ve tasarım yarışmasında ilk 10'a giren **Eskişehir Teknik Üniversitesi** Endüstriyel Tasarım Bölümü öğrencisi Ezgi Kral, yarışmanın web sitesi üzerinden yapılacak halk oylamasında herkesten destek bekliyor.

Eskişehir Teknik Üniversitesi Endüstriyel Tasarım Bölümü 3. sınıf öğrencisi Ezgi Kral, Amsterdam'da sanat ve tasarım alanında düzenlenen RijksstudioAwards Yarışması'nda ilk 10'a girdi. Dünya genelinde düzenlenen yarışmanın web sitesinden oy kullanarak herkesin kendisine destek olmasını ve tasarımına oy vermesini isteyen Kral, "Hollanda'da Amsterdam'da Rijks müzesi var. Van Gogh müzesi gibi. Hollanda'nın en bilindik müzelerinden birisi. Bu müzenin RijksstudioAwards Yarışması'na katıldım. Bunun sanat ve tasarım yarışmasına katıldım. Şu an ilk 10'dayım kendi kategorimde. 21 yaş altı ve kategorimde ilk 10'dayım şu an. Jüri kararını vermiş onun sonucunu 15 Ekim'de öğreneceğim. Şimdi de devam eden bir halk oylaması var. Dünya çapında bir yarışma olduğu için dünya çapından herkes de web sitesi aracılığıyla oylarını kullanabiliyor ve benim tasarıma oy verebiliyorlar" dedi.

LİNKTE OY VEREBİLİRSİNİZ

Müzedeki kadınların tablolarının dikkatini çektiğini ve kadınların yüzlerinden aldığı renklerle makyajpaleti yaptığını anlatan Kral, "Ben makyaj paleti yaptım. Yarışma şöyle müzedeki eserleri kullanarak bir ürün tasarlamamızı bekliyorlar sizden. Benim de oradaki kadınların tabloları dikkatimi çekti.

Onların yüzünden aldığım renklerle makyaj paleti oluşturdum kadınların yüzlerinden oluşan. Desteğini bekliyorum herkesin. [https://rijksstudioaward.awardsplatform.com/register/nwLpJr-wv?_ga=2.25315581.1101873919.1599752605-](https://rijksstudioaward.awardsplatform.com/register/nwLpJr-wv?_ga=2.25315581.1101873919.1599752605-1785576621.1599752605)

1785576621.1599752605 linkini tıklayarak bana destek olabilirler. Buraya kaydolup mailinize gelen linkten bana oy verebilirsiniz. Okulumdan da destek bekliyorum oylamayla ilgili. Hocalarım da çok mutlu oldular, gururlandılar, çok tebrik ettiler" diye konuştu. (HM)

ESTÜ ALT YAPIYA KAPILARINI AÇTI

Eskişehir Teknik Üniversitesi Eskişehirspor alt çim saha desteği verdi. U 19 ve 17'ler haftada 8 saat sahada antrenman yapacak. Alt yapı koordinatörü Ercan EROĞLU yetkililerine teşekkür etti.

U 19 ve 17 takımları hafta da 8 saat **ESTÜ** sahasında antrenman yapıp, maçlarını da yine

Eskişehirspor U 19 takımı dün **ESTÜ** sahasında antrenman yaptı

CAN
HACIOĞLU
can.hacioglu@zeylul.com.tr

ESTÜ Aktif

Kısa adı **ESTÜ** olan **Eskişehir Teknik Üniversitesi**, Anadolu **Üniversitesinden** ayrılma da olsa, yeni kurulan bir **üniversitedir**. Avantajı ayrıldığı **üniversitenin** alt yapısını kullanmasıdır. **ESTÜ** bu yıl yüksek puanlarla öğrenci aldı. Ülkemizin dört bir yanından öğrenciler teknik bir **üniversitede** öğrenim görmek amacıyla **ESTÜ**'yü tercih ettiler.

ESTÜ'nün İletişim Bilimleri, Halkla İlişkiler ve ya medya üzerine 4 yıllık bir okulu yok. Belki de olması daha iyidir. Bu boşluğu, **üniversitenin** çeşitli bölümlerde görev yapan öğretim üyeleri ile öğrenciler dolduruyor. Amatör ruhla profesyonelce işler ortaya çıkıyor. Sonuçta, iyi işler ortaya çıkıyor. 1990'lı yıllarda birlikte gazetede çıkardığımız, fizik bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Abidin Kılıç elektronik ortamda arkadaşları ile birlikte **ESTÜ** isimli sıklımadan okunabilecek aylık bir dergi çıkıyor. Dergi bu ay 16. sayıya ulaştı. Dergiye gazetelerin Çağaloğlu'nda olduğu dönemde yetişmiş olan Prof. Dr. Ertuğrul Algan katkı yapıyor. Algan'ın katkısını önemsiyorum. Dergi veya gazetecilik ekip işidir. Tek kişi hiçbir şeydir. Başarılı ekibi kutluyorum. Bu ayki sayıda **üniversitenin** Çin de doktora yapan öğrencisi 'Tayfun Koçak' Salgının Merkezinden Haber Var başlığı ile aşı da geline son durumu anlatmış. Geçtiğimiz gün Habertürk televizyonu da Çin de aşı üreten en önemli kuruluşa canlı bağlantı yapmıştı. Yine derginin son sayısında **ESTÜ**'nün seramik araştırmaları merkezi tanıtılıyor. Akıllı fabrikalardan bahsediliyor. Değerli bir bilim insanı olan Zakir Poyraz Hoca ile de bir röportaj unutmamış. Parasız, internet ortamından dergi okunabilir.

Sivrihisar'ın iyi reklamı oluyor

Küresel Salgın hayatımızı kısıtlıyor. Ancak, insanlığı yine de bir çözüm noktası buluyor. Sivrihisar'daki Sivrihisar Uluslararası Sportif Havacılık Merkezi'nde bu yıl 5'inci düzenlenen 15 akrobasi pilotunun katıldığı hava gösterileri sosyal medyadan takip edilse de büyük ilgi gördü. Ülkemizin en çok seyredilen televizyonları da, haber bültenlerinde ilçemizdeki hava gösterilerine geniş yer ayırdılar. Bazı çiftçiler merkeze tepki gösterse de, Sivrihisar'ın büyük reklamı oluyor. Sivrihisar'da böyle bir hava meydanı olduğu öğreniliyor. Küresel salgından sonra Sivrihisar'a çok daha fazla turist geleceğine inanıyorum. Geçen yıl katılımlı olduğu için gösterileri 80 bin kişi izlemişti. Bu yıl rakam milyonlarla ifade ediliyor. Türk Hava Kuvvetleri ile Emniyet Müdürlüğü'nün hava gösterileri büyük ilgi çekti. Torunu için havada kalp çizen bir dede bile vardı.

Kadir bilirlik

Dün Ahilik Haftası Kutlamaları vilayet önünde valimiz Erol Ayyıldız'ın konuşması ile başladı. Ülkemizde Ahilik geleneği binlerce yıl önceye uzanıyor. Ahilik geleneği ile Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde Anadolu'da yaşayan halk sanat, ticaret, ekonomi gibi çeşitli meslek alanlarında yetişti. Ülke ekonomisinin dinamosu olarak görev yaptılar. Meslek öğretmenin yanı sıra, sanatkarlar ahlaki yönden de eğitildi. İnsanları meziyetler bir adım daha fazla öne çıkardı. Bugünde bu geleneğin az da olsa devam etmesi hepimizin lehidir. Şehrimizin Lokantacılar Odası başkanı Bahar Bilen bugünde Ahiliğin şehirdeki en eski temsilcilerinden sayılan uzun yıllar lokantacılar oda başkanlığı yapan Abdullah Karakuş'u ziyaret ederek, kendisinin hayır duasını aldı. Ahilik geleneği bu şekilde yaşar. Herkes kendisinden bir önceki saygı ile kucaklayacak. Devamlılık önem taşıyacak.

URAYSİM, Türkiye'nin Önemli Bir Açığını Kapatacak

'Ulusal Raylı Sistemler Araştırma ve Test Merkezi (URAYSİM); Türkiye'nin önemli bir açığını kapatacak, demiryolu araçlarının testlerinin yapılması ve sertifikasyonu yönüyle yurtdışı bağımlılığına son verecektir' diyen Albayrak Makine Genel Müdürü ve Eskişehir Sanayi Odası ve Eskişehir Raylı Sistemler Kümelenmesi (RSC) Yönetim Kurulu üyesi Gürhan Albayrak, proje hakkında bilgiler verdi.

RailwayTurkey: Öncelikle sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

Gürhan Albayrak: Albayrak Makine Elektronik San.veTic. Ltd. Şti firmasının genel müdürüyüm. Aynı zamanda Eskişehir Sanayi Odası ve Eskişehir Raylı Sistemler Kümelenmesi (RSC) Yönetim Kurulu üyesiyim. Biz Türkiye'de ilkleri başarmış bir firmayız. Yerli ve milli Peron Ayırıcı Kapı sistemini üreten, SIL sertifikasını alan ilk şirket olduk. %30 mühendis oranıyla çalışıyoruz ve raylı sistemlerde yerleşme çalışmalarına var gücümüzle katkı sağlamaya çalışıyoruz.

RailwayTurkey: Eskişehir'de önümüzdeki yıllar içerisinde raylı sistemlere yönelik önemli bir yatırım yapılacaktır. URAYSİM projesi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Gürhan Albayrak: URAYSİM, Türkiye'nin vizyon projelerinden birisidir ve on

birinci kalkınma planında yer almaktadır. Tamamen Anadolu Üniversitesi'nin kaynakları ile finanse edilen URAYSİM Projesi, **Eskişehir Teknik Üniversitesinin** de yürütücülüğü altında gerçekleştirilmektedir. Ulusal Raylı Sistemler Araştırma ve Test Merkezi; Türkiye'nin önemli bir açığını kapatacak, demiryolu araçlarının testlerinin yapılması ve sertifikasyonu yönüyle yurtdışı bağımlılığına son verecektir.

RailwayTurkey: Peki URAYSİM'in Eskişehir açısından önemi nedir?

Gürhan Albayrak: Biz Eskişehir'in raylı sistemler sektörünün merkezi olmasını istiyoruz. Nasıl Bursa dediğimizde otomotiv, İnegöl dediğimizde mobilya sektörü aklı geliyorsa Eskişehir dediğimizde de Raylı Sistemler Sektörü aklı gelsin istiyoruz. URAYSİM'in hayata geçmesiyle birlikte gerek Eskişehir için gerekse

Eskişehir sanayisi için de büyük bir gelir kaynağı oluşacaktır.

RailwayTurkey: Şu anda proje hangi aşamada?

Gürhan Albayrak: Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fuat Erdal sahadaki çalışmaları hızlandırma konusunda son derece gayretli bir çalışma içerisinde. Kampüs inşaatı tamamlanmıştır. Test tezgahlarının kurulması, test yolu için arazi kamulaştırması ve demiryolu inşaatına yönelik ihale süreci de başlamak üzeredir.

RailwayTurkey: Son olarak söylemek istediğiniz var mı?

Gürhan Albayrak: Devletimizin vizyonu sayesinde Eskişehir'de faaliyete geçecek Ulusal Raylı Sistemler Test ve Araştırma Merkezi, ülkemizde üretilen yerli raylı sistem araçlarının kalite ve güvenilirlik düzeyinin sürekliliğinin sağlanabilmesini teminen ulusal ve uluslararası düzeyde hizmet verebilecek ve sektörde yerleşme oranının artması sürecine olumlu katkılar sağlayacaktır.

Moda rüzgarı Bursa'da esecek

"Koza'nın İpeğe Yolculuğu" temasıyla gerçekleştirilecek olan Bursa Fashion Week-4 organizasyonun tasarım yarışması ön elemeler sonucunda finalistler belirlendi. İşte o isimler:

- 1-Mehmet Kınlı-Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi İstanbul
- 2-Hasan Mert-Uşak Üniversitesi Kütahya
- 3-Aylin Ayakdaş-Nişantaşı Üniversitesi-İstanbul
- 4-Midiya Mokri-Razi Lisesi -İran
- 5-Kemal Özpınar -Süleyman Demirel Üniversitesi Isparta
- 6-Buse Naz Ütüler-Işık Üniversitesi İstanbul
- 7-Gözde Yücel -İzmir Ekonomi Üniversitesi
- 8-Semih Cakar-Uşak Üniversitesi Sakarya
- 9-Nazlı Tezeller-Atılım Üniversitesi İstanbul
- 10-Zeynel Büşra Bayraktar -Gazi Üniversitesi Eskişehir
- 11-Vusala Hajieva-Uşak Üniversitesi Uşak
- 12-Aşlı Mecit-Canakale 18 Mart Üniversitesi
- 13-Zeynep Demirhan -İstanbul Üniversitesi İstanbul
- 14-Shiva Malekian-Eskişehir Teknik Üniversitesi İstanbul
- 15-Özlem Durgun-Artistik Çizim ve Drapaj İzmit
- 16-Mehmet Şirin Biricik-İstanbul Moda Akademisi İstanbul
- 17-Dilara Yıldız -Zübeyde Hm .Güzel Sanatlar Bursa
- 18-Münever Hürol-Nilüfer Hatun MTAL Mustafa Kemal Paşa

RADYO
ESTÜ

Yakında...

2020